

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis
Leidžiama kas Pėtynčia
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
„TĖVYNĖ“
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Paleistas Vokietijos Reichstogas

Oro Milžinas Atskrido Amerikon

Nusižudė Senatorius Brandege

PALEISTAS VOKIETIJOS REICHSTAGAS.

Kanclerius Marks nepavykus sudaryti koalicinio kabineto, įsai kreipėsi į prezidentą Ebertą, kad pastarasis paleistų reichstagą ir paskelbtų naujus rinkimus. Prezidentas Ebertas išpildė kanclerio prašymą ir spalio 20 d. vakare paleido reichstagą. Vadinas, pastarųjų šėsių mėnesių laiku Vokietijai priseina antarus reichstago rinkimus daryti.

ORO MILŽINAS ZR-3 ATSKRIDO AMERIKON.

Spalio 15 d. ryte nusileido Lakehursto laukuose Dirizablis ZR-3, perskridęs be sustojimo Atlanto vandenyną. Šitas oro milžinas savo kelionę iš Friedrichshafeno, Vokietijos, į Lakehurstą (netoli New Yorko), viso 5,006 amerikoniškas mylias padarė per 81 valandą ir 25 minutes, gabendamas 32 pasažierius. Atskridusio milžino pasitikti susirinko didelė minia žmonių. Taipgi ir prezidentas Coolidge atsiuntė dirizablio komandieriui Dr. Erkener'ui pasveikinimą del laimingai atlikto kelionės per Atlanto vandenyną.

NUSIŽUDĖ SENATORIUS BRANDEGEE.

Iš spalio 13 ir 14 d. naktį nusižudė Jung. Valst. senatoris narys Frank B. Brandege iš Connecticut valstijos. Nusižudė Vašingtone savo namuose užtrokšdamas gazu. Velionis buvo republikonų partijos lyderis senate ir vaidino žymų vaidmenį kovoje prieš Tautų Sąjungą Wilsono laikais. Velionis senatorius buvo 60 metų amžiaus ir buvo nevedęs — buvo turtingu žmogumi. Jo artimi draugai negali pasakyti tikrų priežasčių jo nusižudymo ir yra spėjama, kad jį prie to privėdė nevykę indėliai pinigų ir nejudama nuosavybė.

VOKIETIJOS PASKOLA IŠPIRKTA Į PENKIOLIKĄ MINUTŲ.

Amerikai skirtą Vokietijos paskolą dalį einant Daves'o planu, spalio 14 d. amerikoniai išpirkė į 15 minutes. Amerikai skirta paskolos dalis siekė 110 mil. dol., vienok pirkėjų buvo penkis kartus daugiau, negu reikėjo. Šita paskola gausi 7 nuos. į metus ir Ame-

rikos bankininkai gavo 5 mil. dol. komiso už paskolos pardavinėjimą.

SOVIETŲ VALDŽIOS KONCESIJOS AMERIKIEČIAMS.

Pranešama iš Maskvos, kad derybos tarpe sovietų valdžios ir Amerikos kapitalistų — W. A. Harriman & Co. firmos iš New Yorko, tapo pabaigtos ir pasirašytas kontraktas del eksploataavimo mangano laukų Gruzijoje. Koncesijos duodamos 20 metų ir amerikiečiai tikisi per pirmus penkis metus išgąbenti apie 2,750,000 tonų mangano, o vėliaus tas išgąbenimas žymiai pakilsis.

22,621 UŽMUŠTA ANT KELIŲ.

Sulig Komercijos Departamento statistikų 1923 metais Jung. Valst. ant kelių užmušta 22,621 ypatos, arba 3,418 daugiau, negu 1922 m. Sulig minėtų statistikų pasiskirstymo užmušimams dalijasi sekamai: pervaziuojant per geležinkelius traukiniai užmuše 2,268; tramvajų nelaimėse — 2,006; nelaimėse su automobiliais — 16,452; nelaimėse su motoriniais dviračiais — 336; nelaimėse su visais kitais vežimais — 1,559.

GIRTUOKLYBĖ ŽYMIAM SUMAZĖJUS.

Blaivybės šalininkų šaltiniai tikrina, kad prieš įvedimą Jung. Valst. prohibicijos nuostatinių alkoholio naudotojų skaitiluis siekė apie 25,000,000, o dabar esą tokių gėrikų belikė tik apie 3,000,000. Vienok labai tenka abejojti apie tikrumą šitų statistikų, nes dabar geria ir toki žmonės, kurie prieš prohibiciją alkoholiaus nei į burną neimdavo. Pagaliau, daug ką pasako tie visi naminiai bravorėliai, kurių veik niekas nežinojo prieš prohibiciją.

ŠVEDIJĄ VEL VALDYS SOCIALISTAI.

Paaikėjus Švedijos parlamento rinkimų daviniam, kuriuose socialistai išėjo daugiausiai laimėjusiai, atsisistatydino Švedijos ministrių kabinetas ir naują kabinetą sudaryti pakvieskolas dalis siekė 110 mil. dol., vienok pirkėjų buvo penkis kartus daugiau, negu reikėjo. Šita paskola gausi 7 nuos. į metus ir Ame-

SMULKIOS ŽINUTĖS.

Spalio 15 d. atsisistatydino Jugoslavijos ministrių kabinetas. Kabineto krizis priežastimi yra negalėjimas sutaisyti kroatų, serbų ir slovenų.
— Trečioji — La Folletti partija iki 16 d. spalio gausi įeigų rinkimų kampanijai \$190,525 ir beveik visus pinigus jau išleidusi.
— Spalio 19 d. įbėgus traukiniui į kitą ant bėgių stovėjusį traukinį netoli Buffalo, N. Y., dvi ypatos užmušta, 5 sužeista sunkiai, spėjama mirtinai ir 72 sužeistų lengviau nugabenta į ligoninę.
— Europos valstybės ieško paskolos pas Amerikos piniguočius apie vieno biliono dol. sumoje.
— Prasidėjo revoliucija Nicaragua respublikoj. Buvęs respublikos prezidentas gen. Chamorro pradėjo sutakilmą, kad su pagalba ginklo atgauti prezidento urėdą.
— Šios vasaros metu Amerikos tautinius parkus atklankė apie 1,600,000 žmonių.
— Anglijos parlamento

rinkimuose nominuota 1,405 kandidatai, tarpe kurių yra 41 moteris.

— Pranešama iš Rygos, kad sulig Rusijos laikraščių skelbimo, Centralinė Rusijoje pereitų dviejų mėnesių laikui užmušta net 40 komunistinių laikraščių korespondentų.
— Atenuose, Graikijos sostinėje, spalio 19 d. vakare bereikalingai sušukus teatre „gaisras“, publika pradėjo grūstis laukan ir to pasekmėmis 27 žmonės užmušta ir 50 sužeista.

— Pranešama iš Maskvos, kad pasiremiant teisingumo komisaro raportu, Rusijos kalėjimuose dabar randasi 72,000 žmonių.

— Pranešama iš San Salvador, kad spalio 17 d. ištiko smarkus žemės drebėjimas Guatemala miesto apylinkėse ir pačiame mieste pusę namų taip sugriovė, kad juose gyventi negalima.

— Pranešama, kad šiemet Radio industrijos apyvarta sieks viršaus 300 mil. dol. Vadiasi, Radio industrija su kiekvienais metais žymiai didėja.

Iš Lietuvos Laikraščių

Lietuvių Latvijos derybos.

Latvių spaudos žiniomis Kaune veikia įvyksiai Lietuvos ir Latvijos pasitarimais klausimais, kurie susirūti su sienos perėjimu pasienio srityse ir vienos valstybės pil. apsigyvenimo mokėseniu antrojo valstybės. Esą numatoma, kad sienos perėjimo reikalai busiant pasirašyta specialinė konvencija. Apsigyvenimo mokėsenį esą manoma žymiai sumažinti.

Be to manoma nekludomai leisti kriminalinės policijos valdininkams pereiti sieną gaudant nusikaltėlius. Pasitarime iš Latvijos pusės dalyvausią atst. Balošis ir Vidaus R. M-jos atstovai.

Seimo narys kunigas Adomas Vilimas pasmerktas 2 parom arešto.

Šio mėnesio 26 d. Kėdainių Nuov. Taikos Teisėjas nagrinėjo Naujosios Karūnavos pradedam. mokyklos mokytojo p. Cibulskio bylą su Seimo nariu kun. Vilimu, kuris buvo kaltinamas del šmeižtų iš Josvainių bažnyčios sakyklos, pasakytų 1923 m. gruodžio m. 9 d. Kunigas Vilimas išvadinė per pamokslą mok. Cibulskį bedievių, bezdžione, buntaučiu, o pamokslą sakęs apie krikščionybę ir socializmą.

Kunig. Vilimas teisman pats nestojo, bet teismaus išklasinėjęs liudininkus pasmerkė kun. Vilimą už šmeižimą 2 parom arešto ir sprendimą išspausdinti kun.

Vilimo lėšomis „Lietuvos“ dienraštis.

Vilniaus kraštui gresia bėdas.

„Slovo“ idėjo pesimistini straipsni apie blogą šių metų žemės ukiu stovį Vilniuje. Pasirodo, kad jau dabar neužderėjimas turi katastrofos pobūdžio. Rūgiai, kviečiai, avižos, bulvės — viskas šiais metais apvylė ukininką. Sulyginus žemės ukiu stovį Vilniuje ir kitose Lenkijos provincijose, randama, kad Vilniuje eanti blogiausioji padėty. Čia beveik iš kiekvieno žingsnio matyt, kad karas neseniai buvo kraštą aplankęs. Žemės ukis dar negrįžo į normalinę padėty, ukio pramonė dar nepilnai veikia, gyvojo inventoriaus beveik visur truksta. Jeigu prie to pridėt dar šių metų nederliū — tai turėsim, pasak „Slovo“, tikrą padėties vaizdą.

Kimba prie lietuvių prieglaudų.

Vyriausias prokuroras p. Kupetys pranešė Vilniaus Liet. Centro Komitetui, kad jais Delegeto Romano vardu padavęs Centro Komitetą teisman del užimto didžiosios prieglaudos buto. Taip varomi lietuvių našlaičiai iš butu, kuriuose gyveno karo metu. Varomi dažniausiai, kad ten įsodinus iš Galicijos pargabentus lenkų vienuolius ar vienuoles.

Viešviečių byla teisme.

Rugsėjo 30 d. Telšių Nuov. Taikos Teisėjas nagrinėjo bylą del Viešviečių

įvykių rugsėjo 14 d. Policija kaltino 19 piliečių del triukšmo kėlimo per viešą susirinkimą. Bylos angrinėjimas buvo umai paskirtas, nes už poros savaičių po minėtų įvykių. Byla buvo nagrinėjama ištisą dieną. Liudininkų išklasinėta 30. Kaltinamuosius gynė adv. Sugintas. Teisme paaikėjo: 1) kad kun. Dagilis apie savo mitingą policijai per 24 val. prieš tai pranešęs nebuvo ir todėl viešą mitingą laikyti neturėjo teisės, 2) kad kun. Dagilis ir gimnazistas Kazlauskis, budami abu šauliai, atėjo į mitingą apsiginklavę brauningais, 3) kad pasakui viešoje vietoje abudu šaudė, 4) kad jokio pasikėsimo atimti kun. Dagilium gyvybę nebuvo, ką patvirtina ir tas faktas, kad visi patrauktieji atsakomybėn buvo kaltinami tik del triukšmo kėlimo. Teisma išnagrinėjęs bylą, 15 kaltinamųjų visai išteisino. Viena Gedvilą nubaudė 1 mėnesiui arešto ir Šapą bei Sabaliauską po 7 paras arešto. Kun. Dagilis ir gimnazistas Kazlauskis ligšiol liko dar nepatraukti atsakomybėn.

Sukilimas Lenkijos Pakraščiuose Plečiasi

Lunineco puolimas.

Spalio 1 d. Makanų miestelį atvyko ginkluoti buriai baltgudžių sukilėlių vedami atamanų Dobuvskio ir Vlodarenko. Pranešimais perėjūnų tie buriai pasirusę užimti Luninecą.

Suiminėja gyventojus.

Višnevekių vienasėdy su imti visi jo gyventojai, kurie kaltinami ryšių palaikyme su baltgudžių partizanais anapus sienos SSSR teritorijoje.

Puolimai tęsiasi.

Per 2 dieni — rugsėjo 30 ir spalio 1 d. padaryti puolimai ant Ostrosko stoties Sugadintos telegrafo vielos ir išardytas kelias.

Rovnos apskrity 50 esmėny burys puolė Šlecko miestą, bet sargybai pasisekė išvaikyti.

Bury's ginkluotų raitelių, apie 20 žmonių puolė Zozefinų folvarką Stolino apskrity. Nakautas dvarininkas Ostrovskis, sunkiai sužeistas urėdas Vl. Makarčik, nuo žaizdų mirė jo brolis Stasy Makarčik. Apiplėšus dvarą pastebėti vežimai į Gliunają, prikrauti priplėšto turto.

Ties miesteliu Moroci, 24 ruožė lenkų pasienio sargybos, 150 žingsnių atstu nuo Rusų — Lenkų sienos įvyko rimtas apsišaudymas tarp 4 lenkų parubežio kuopos ir atamano Bočiaškos burio, kurio štabas randasi rusų pusėje Vidutiniuose Machranuose. Padaryta iki

1,000 šuvių. Keletas sužeista; juos sukilėliai nusiņešė paslėpdami krumuose. Iš Polochanų, Vilniaus apskr. praneša apie nukovimą lenkų karo ruožo komendantu ir sužeidimą 2 polieistų laike puolimo, padaryto grupės atamano Trofimo Olenino, kurio štabas randasi Cimkovičiuose rusų pusėje.

70 valstiečių baltgudžių — karo lauko teisman.

Vilniun atvyko Dr. Galieckis apvažinėjęs Palėsjes kraštą tikslu iširti bylą del Lunineco traukinio puolimo. Jis pareiškė, kad puolime dalyvavo 70 valstiečių iš Velkovo kaimo Ostrogo apskr. Jų tarpe moteriškės. Visi atiduoti karo lauko teismui.

Kova su Trofimo burium.

Naktį į spalio 1 d. sukilėliai po karsčių mušių apsiausti ties Žarzecais. Bury's pasitraukė kovodamas prie Burižo Kvorostovo ir Seloveų kaimų. Čia dalis sukilėlių pasidavė nelaisvėn. Spalio 2 d. visas Trofimo burys likviduotas.

Lenkų kavalerija gavo smugį.

Netoli Vilniaus apygardos sienų ties Pušičų kaimu spalio 2 d. lenkų ulonai nukentėjo smarkų smugį. Spalio 3 d. kautynės atsinaujino, sukilėliai dalimi išsklaidyti, dalimi perbėgo rusų pusėn.

Sukilimas Pietų Galicijoje.

Sukilimas Pietų Galicijoje ypač Tarnopolio vaivadijoje visur labiau plečiasi. Visur kuriami slapti Ukrainos atvadavimo buriai, kurių štabas randasi ties Plaskirovo miesteliu.

Nauji sukilėlių buriai.

Pradžioje spalio mėn. ties Lenkų-Rusų siena Trankų apskrityje pasirodė nauji sukilėlių buriai apie 200 žmonių, kurie puolė dvarą ties Dunilovičiais ir Čirkovičiais. Ties Rudieko kolonijos apiplėšti Šubajo ir Veliaspolskio dvarai.

Sukilėlių vadus karsto.

Spalio 2 d. įvyko karo laiko teisma, kur buvo teisiamas partizanų vadas Oleminas. Jis pasmerktas pakarti, be amnestijos pritaikymo.

Kurkovskio viensėdžių puolimas.

Naktį į spalio 3 d. įvyko puolimas ant Kurkovskio viensėdžių netoli Vilborno dvaro Brasto apygardoje. Vienasėdžių gyventojų šauksmus išgirdusi pasienio policija skubėjo pagelbon ir apsupo viensėdį, kur pasislėpė užpuolikai. Jie užsidarė ir pradėjo šaudyti į policiją. Nuo šuvių viensėdžiui užsidegus, puolikai pasinaudojo panika ir policistų akyse pasislėpė miškam. Vienas puolimo dalyvis sulaikytas.

(„Kl. Žinios“)

Pažangiosios Partijos Nejo į Seimo Prezidiumą

Spalio 1 d. susirinko Lietuvos Seimas. Apie pirmą Seimo posėdį „Liet. Žinios“ tarpe kitko paduoda sekamų žinių:

„Posėdį pradeda kan. Staugaitis. Veik visos atstovų vietos užimtos. Skysčiau socialdemokratų kedėse. Publikos apščiiai. „Krikščionys“ po atstogų gana markatniai atrodo — mat — savivaldybių rinkimai nuotaiką sugadino. Opazicija jaučiasi po atstogų tvirčiau ir atstovų veiduose spindi džiaugsmas ir tvirtas pasirizimas išgelbėti Lietuvą nuo netinkamų šios dienos šeiminių. Posėdis prasideda gana pakilusiu nuotaika. Pirmininkas skelbia Seimo prezidiumo rinkimus...

„Renkant Seimo pirmininką, val. liudininkai ir socialdomekratai visai rinkimuose nedalyvavo. Iš tautinių mažumų dalyvavo keletas žydų ir lenkų atstovų, bet dauguma ir jų nedalyvavo.

„Is viso balsavo 45 atstovai. Ir už kan. Staugaitį paduota 39 balsai, kitos korčiukės tuščios. Tokiu budu ir šios sesijos pirmininku išrinktas tas pats kan. J. Staugaitis.

„Toliau statomi kandidatai į Seimo I vice-pirmininką. „Krikščionys“ siulo d-ą Grinių (v. l.) ir d-ą Staugaitį (v. l.), bet jie, užklausti pirmininko, ar sutinka buti renkamais, pareišką nesutinką.

„Krikščionys“ iš savųjų į pirmąjį Seimo vice-pirmininką nestatė kandidatų. Nesant kandidatų į I vice-pirmininką Seimo pirmininkas paskelbė pertrauką 15 minučių, bet pertrauka tęsėsi virš 1 1/2 valandos. Per šį laiką „krikščionys“ derėjosi tarp savės del vietų prezidiume. Darbo federacija aukščiaiu pašoko, nes prisimė antrojo vice-pirmininko vietą, kurią užėmė ats. Raulynaitis. Pirmuoju vice-pirmininku tapo išrinktas ats. Jokantas (u. s.), pirmuoju sekretoriumi ats. Draugelis (u. s.). Antaras sekretorius neišrinktas, nes pastatytas kandidatu ats. Sakalauskas (k. d.) posėdy nedalyvavo.

Vadinas, pažangiosios partijos nusistatę nieko bendro su klerikaline diktatura neturėti ir palieka jiems vieniems šeiminiškai kaupti ir Seime. Nusistatymas geras, nes kam nešti dalį atsakomybės prieš visuomenę už klerikalines diktaturos darbus, kuomet negalima nieko padaryti, kad nors dalinai pažabojus klerikalų apetitus.

„TEVYNĖ“

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tevynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prieš siunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostipomis. Netinkami spaudai smulkūs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašta ženklelių jų sugrąžinimui.

PATERSONO DARBININKŲ KOVA.

Turbut neapsiriksimė pasakdami, kad Amerikos darbininkų istorijoje nėra tokio atsitikimo, kur valdžia palaikytų darbininkų pusę, kuomet jie išėmė streiką, kad tuo būdu iškovojus sau ir savo šeimoms nors kiek pakėtinames gyvenimo sąlygas. Kiekvieno streiko istorija pasižymi valdžios žygiams prieš streikuojančius darbininkus. Beveik visur proteguoja streiklauičius, neleidžia darbininkams susirinkimų laikyti, mušimai, areštai, bausmės ir kiti persekiojimai streikių, tai nprasta kiekvieno iki šiol buvusio streiko istorija.

Šitos streikų istorijos pasikartojimas dabar visu smarkumui eina Paterson, N. J., kur streikuoja jau apie du mėnesiai laiko šilko dirbtuvių darbininkai. Šitas Patersono darbininkų streikas kilo dėl tos pačios priežasties, kaip ir kiekvienas streikas išskyla: kovoja ma už žmoniškesnes sąlygas šilko išdirbystėje ir reikalaujama didesnių algų, kad nors skurdžiai darbininkas su šeimyna pragyventi galėtų. Reikia atminti, kad Patersono miestelis skaitosi šilko išdirbystės centru Jung. Valst., todėl ir dedama visų pastangų šitą streiką sulaužyti. Mat sąlygos Patersono šilko išdirbystės darbininkams skaitoma lyg ir pagrindu sąlygoms visai Amerikos šilko industrijai, todėl yra svarbu pačiame šilko išdirbystės centre darbininkų sąlygas palaikyti kiek galima prie mažiausio minimumo. Tad Patersono darbininkų kova yra sunki ir reikšminga.

Negana, kad streikuojantiems Patersono darbininkams tenka pergventi pa-prastoji kiekvieno streiko istorija — visi galimi persekiojimai iš valdžios pusės, bet čionai apsirėškia net ir naujas krypsnis žiaurumų iš Patersono valdonų pusės. Miesto burmistras Colin McLean įsakė miesto advokatui daryti žingsnius deportavimui 235 streikių, kurie nėra Jung. Valst. piliečiai ir kuriuos burmistras su policijos viršininku surašė, kaip streiko vadus. Žinoma, kiekvienas aktyvus streiko dalyvis galima pavadinti vadu, nes jis stengiasi palaikyti streikių dvasią, saugoja dirbtuves nuo streiklauičių ir kitais streikuojančių darbininkų reikalais rūpinasi. Bet tokiu vadu, privalo būti kiekvienas sąmoningas darbininkas!

Nors šitas Patersono valdonų sumanymas deportuoti streikičius yra begalo

naivus ir visais žvilgsniais smerktinas, nes jis prieštarauja pamatinims Jung. Valst. konstitucijos dėsniams, tačiau yra reikšmingai apsirėškimu. Greičiausiai Amerikos imigracijos viršininkai ir tokius Patersono valdonų žygius tik nusijuoks ir jokios domės nekreips, nes nėra pagrindu tų žmonių deportavimui, bet tas yra reikšminga tuo žvilgsniu, kad tas parodo ant kiek toli žiauriausios reakcijos linkui griebiasi net paprasti miestų valdininkai, kuomet eina klausimas darbdavių reikalų apgynimo. Tai tau ir Amerikos demokratija, kuria kiekvienas „mėlynojo krauju“ amerikonas visam pasauliui giriasi.

Taip, Patersono darbininkų kova yra sunki ir reikšminga! Todėl pareiga kiekvieno sąmoningo darbininko dėti visų pastangų suteikimui pagalbos streikuojantiems Patersono šilko darbininkams, kad jie tą savo sunkią kovą laimėtų. Pirmiausiai reikalinga medžiaginė pagalba, todėl pareiga visų umių ir šiaip draugijų skirti galimai daugiausiai aukų streikuojantiems Patersono darbininkams sušelpiti. Šita reikšminga kova turi būti laimėta!

ANGLIJOS VALDŽIOS KRIZIS.

Kai buvo tikėtasi ir per kelias pastarąsias savaites pranašauta, kad Anglijos darbininkų valdžia bus nuverstta artimoje ateityje, tas įvyko spalio 8 d., kuomet parlamentas balsavo valdžios žygį sulaikyme bylos komunistų organo redaktoriaus, kuris buvo teisiamas už kurstymą kareivių ir juoreivių prieš valdžią. Prieš tokį valdžios nusistatymą balsavo 364 atstovai, o už valdžios palaikymą balsavo tik 198 atstovai. Vadinas, konservatoriai su liberalais pareiškė darbininkų valdžiai nepasitikėjimą.

Vienok premieras McDonald, vietoje atsisakyti su visa jo vadovaujama vyriausybe ir duoti progos kitoms partijoms sudaryti vyriausybę, kaip paprastai tokiuose atsitikimuose daroma, pasitarė su karalium ir gavęs pastarojo pritarimą, spalio 9 d. paleido parlamentą ir paskelbė naujo parlamento rinkimus. Matyt ir p. McDonald ir karalius turi tikslo duoti progos visam kraštui išsireikšti darbininkų valdžios nusistatymu kaip užsienio, taip ir vidujinės politikos klausimais.

Šito valdžios krizio p. McDonald galėjo išvengti, nes klausimas, kuriuomi jo vyriausybei pareikštas nepasitikėjimas, nėra pirmą eilium, nei joku principaliu klausimu. Vienok p. McDonald laid yra gana gabus ir giliai permatantis politikas, kad nematyti to fakto, jog darbininkų valdžios pasilaikymas buvo tik laikinas prie esamo parlamento sąstato ir liberalai jo vadovaujama valdžią rems tik tol, kol jiems bus reikalingas darb. valdžios viešpatavimas. Buvo aišku kiekvienam, kad liberalai jau ren-

gėsi bile laiku balsuoti prieš darb. valdžią nuo to momento, kuomet p. McDonald pasirašė su Rusija sutartį, kurią liberalai visu smarkumu pasmerkė, kaip pažeminančią Anglijos autoritetą. Todėl šitai žinodamas p. McDonald leido parlamentui išsireikšti antreiliu klausimu, vietoje kad valdžiai būtų pareiktas nepasitikėjimas principaliu ir svarbiu klausimu, pav. sutarties su Rusija uždarymo klausimu. Tuomet parlamento rinkimų kampanijoje valdžios partijos pozicija būtų kėblėsnė, negu dabar yra.

Konservatoriai ir liberalai, balsuodami valdžiai nepasitikėjimą ir dabar eidami į rinkimų kampaniją, kaltina p. McDonald vyriausybę pasidavime galutinai komunistų įtakon. Vietnok šitokis kaitinimas yra neteisingas. Tiesa, p. McDonald politika linkui komunistinės Rusijos buvo gana draugiška ir jo pripažinimas Rusijos valdžios be jokių sąlygų žymiai sustiprino Rusijos poziciją tarptautinėje politikoje, bet tas dar nereikššia pasidavimo komunistų įtakon. Kiekvienas blaivai protaujantis žmogus mato, kad didžiulės Rusijos ignoravimu nesureguliuosi pasaulinės politikos klausimų. Rusija vaidina labai svarbų vaidmenį viso pasaulio politikos ir ekonominių klausimų suregulavimui ir todėl p. McDonald galima tik pagrįsti, kad jis davė progos Rusijai pareikalauti jai tinkamos vietos tarptautiniam pasaulio gyvenime.

Ant kiek aukščiau minėtas konservatorių ir liberalų kaltinimas darbininkų valdžios yra neteisingas, liudija ir tas faktas, kad neseniai p. McDonald išėjo visu griežtumu prieš komunistų politiką. Jisai viešai persergėjo Darbininkų Partijos narius, kad jie nepasiduotų komunistų politikos intrygoms ir pasmerkė komunistų politiką. Tai kur čia yra pasidavimas komunistų įtakai?

Anglijos darbininkų valdžia savo 9 mėnesių viešpatavimo laiku daug ką pasauliui parodė. Visų pirma, niekas netikėjo, kad darbininkų valdžia išsilaisvintų nors kiek ilgesnį laiką, nes, esą, kur jie gaus atitinkamus diplomatus tarptautinei politikai vesti. Vienok p. McDonald parodė pasauliui, kad jis daug geriau pataikė vesti tarptautinę politiką, negu net p. Lloyd George. Šiandien net konservatiškiausi Amerikos laikraščiai pripažįsta, kad p. McDonald nuopelnai, tiek tarptautinės politikos arenoje, tiek ir vidujiniam krašto gyvenime yra daug didesni, negu p. Lloyd George ir kitų po jo buvusių premierių. Ir kiekvienas bešališkas žmogus šitai pripažins p. McDonald'ui.

Ar sekamo parlamento sąstataus leis Anglijų viešpatavui darbininkų valdžiai ar ne, vis viena pasaulio istorijoje pasilieka įrašytas svarbus faktas. Aristokratinė Anglija per 9 mėnesius valdė darbininkų valdžią ir valdė taip, kaip niekas nesitikėjo ir užpelnė dides-

nus nuopelnus, negu bile kuri kita Anglijos valdžia, atsižvelgiant į tas aplinkybes, kokiose Anglijos darbininkai paėmė valdžią į savo rankas. Tai yra svarbus faktas ir argumentas viso pasaulio darbininkų demokratijai.

„Liet. žinios“ praneša, kad neseniai Kulvos klebonas kan. Karvelis teismo nubaustas dviem parom arešto už nepamatuos šmeižtus prieš mokytojų Juškevičių. Taipgi kitas kunigas, Zarasų progimnazijos kapelionas Jamilionis, teismo nubaustas 5 paroms arešto už šmeižtus Zarasų Apskritis švietimo Komisijos, kad tuo būdu prisigerinti sulenkėjusiems gyventojams.

Jau jei katalikiškos Lietuvos teismai baudžia kunigus už šmeižtus, tai gali būti aišku kiekvienam, kaip toli eina su savo kunigiškais šmeižtais Lietuvos kunigėliai. Jei šitokių šmeižtų griebiasi net ramieji, anot „L. ž.“, kunigai, tai ką ir besakyti apie „veikliuosius“, kurie sėdi Seime, ministerijose ir vadovauja klerikalų partijai! Paprastai jų šmeižtams visų pažangiųjų žmonių jokių rūšių nėra. Na, ir dar kai kas drįsta kalbėti apie „krikščionišką dorą“.

Nesijuokite sužinoję, kad kunigas Kemešis, kuris porą metų palaikė pamaldas tulame Vašingtono Katalikų vienuolyne ir užtai gavo „daktaro“ vard., tapo paskirtas Dotnavos Žemės Ukio Akademijos „profesorium“. Ko gali išmokyti tokios Žemės Ukio Akademijos, kuriuose „profesoriauja“ kun. Kemešiai, tai gali kiekvienas suprasti. Juk visi žino, kad kun. Kemešis tiek nusimanantis apie žemės ukio kultūrą, kiek aklas apie piešimą paveikslų. Vadinas, klerikalai mėgina kelti Lietuvos žemės ukį su pagalba „profesorių“ Kemešių ir ministerijų Krupavičių, kurie specialistais yra tik mišias laikyti.

Valdiškų šaltinių statistikomis pasiremiant spauda skelbia, kad iki šiol tik 1,300,000 buvusių kareivių atsiėmė delei bonusų, kuriuos gauti turi teisę 4,500,000. Taipgi ir New Yorko valstijos bonusų iš apie 500,000 iki šiol dar neatsiėmė apie 160,000 vyrų ir moterų, kurie turi teisę šituos bonus gauti.

Delei šito fakto spauda komentuoja, kad nebuvo jau tokio skubaus reikalo kongresui nutarti tuos bonusus mokėti, kaip nekurie politikieriai tikriki. Tiesa, aplikacijų padavimui gauti šituos bonusus laikas baigiasi sausio 1 d., 1928 m., vienok šitokis buvusių kareivių nesiskubinimas pasinaudoti jiems įstatymais skiriamu atlyginimu yra gana keistas. Išrodytų lyg, kad dauguma buvusių kareivių šitų bonusų visiškai nepaiso.

Neseniai Queens apskrício teismo teisėjas Humphreys teisė dar jaunu banditu: Juozą Lapapolskį ir Vincą Steffens, abudu iš Manhasset, L. I. Šitie du banditai perėjo liepos mėnesio 26 d. naktį papildė keliolika apipletimų praeivių ir vagysčių namuose ir savo žygius užbaigė išgėdinimu jaunos p-lės Sheffield, kurią sugavo ant kelio einančią vėlai naktį iš darbo. Teisėjas Humphreys svarbiausiu prasiūkimu šitiem banditan paskaitė išgėdinimą minėtoms panelėms ir todėl juos nuteisė nuo 30 iki 60 metų sunkių darbų kalėjiman.

Kai kam gali išrodyti šitokia bausmė per daug sunki ir per žiauri. Vienok iš kitos pusės

pažvelgus reikia sutikti, kad teisėjas Humphreys pasielgė gerai, nes pastaruoju laiku šitokis banditizmas per daug drąsiai vyrąja. Ir tik šitokiomis bausmėmis bus galima sulauktyti su kiekvienu diena didėjanti kriminalistų užpildinėjimai ant ramių piliečių.

„Naujienos“ praneša, kad Chicagos lietuvių Vilniaus Vadavimo Komiteto rengtas masinis mitingas, pareiškimui protesto prieš lenkų apgaulingą Vilniaus pagrobimą ir prieš nežmonišką persekiojimą okupuoto krašto gyventojų, pilnai pavykęs visais žvilgsniais. Mitingas įvyko spalio 9 d., kuriame dalyvavo tuostantinė minia lietuvių, kalbėjo visa eilė žymių lietuvių, amerikonų, žydų, ukrainiečių ir baltgudžių kalbėtojų. Aukų Vilniaus vadavimo reikalams surinkta \$392.51.

Įdomu pažymėti tas faktas, kad šiame protesto mitinge ne-

dalyvavo klerikalai. Ir netik nedalyvavo, bet berengiant šitą mitingą visais galimais būdais boikotavo jį, net per savo organą „D-ga“ įsakdami savo pasekėjams šitame mitinge nedalyvauti. Ir dar klerikalai drįsta vapalioiti apie Vilniaus atvadavimą! Vienok nežiurint klerikalų boikoto, rengtas mitingas gerai pavyko ir tas dar kartą davė klerikalams juoda akį.

Vienas Bostono žymių gydytojų — Dr. Williams sugrąžino regėjimą dviem neregiam, kuriuos gydė su radiumu. Nors tuo tarpu Dr. Williams neskelbia jokių pastovių metodų sugrąžinimui regėjimo su pagalba radiume vienok jisai sako, kad labai gašimas daiktas, jog trumpoje ateityje radiumas sugrąžins daugeliui žmonių prarastą regėjimą. Tai būtų dar vienas milžiniškas medicinos mokslo nuopelnas ir kartu būtų neapsakoma palaima nelaimingams regėjimo nuostojusiems žmonėms.

Kast. Kristutis.

MENO AUGIMAS (KAUNO MENO PARODĄ APLANKIUS).

(Tąsa iš pereito num.) Ypač pažymėtina varšų ryškumas. Tačiau „Tiberijaus maudyklės“ bene švelniau pasitinka žiūrėjo akį. Švelniau — gal delto, kad čia taip sakant laisvės iki valiai: plačiai išsiliejusi jura, ruiminėgi uolos krantai ir begalinis erdvumas. „Aukso ruduc ant Capri“ (bene turėtų būti: auksinis ruduo Capri saloje?), tikrai gal viena fantazija tegalima pastatyti eiles laibųjų kolonų ir perpinti jas auksinių lapų gerliandomis. Begipu toki rūdenį nepergyventi. Tai auksinis svajonių ruduo! Žavėtinio įspūdžio teikė „Žvėjo kampelis“. Čia dailininko atvaizduota tikrasai polilsio kampelis, kur žvėjis posunkaus darbo sugrįžęs iš mėlynosios jūros saldžiai išlisi. Paminėti dar šie p. Mackevičiaus paveiksli: „Apelsinai“, „Margheritte“, „Ponte Rialto“ ir k.

Žmuidzinavičius-Zemaitis išstatė šioje parodoje nemažą skaičių Amerikos paveikslų. Bene geriausiųjų tų paveikslų buta „Nakvynė tyrlaukiuose“. Šiame paveiksle atspindi tikrasai tyrlaukių atvaizdas. Matyt, kad saulei čia ištisą dieną deginus pagaliau nusirito nuo dangaus skritulio, leidama įkaitintai gamtai patilsėti. Ir tikrai gamta išsisi: čia ne lengviausias vėlėjis nepapus, nepajudins smėlio dulkelės. Sukurtojo laužo dumas kyla stačiai į pat dangų, tarytum koks milžiniškas stulpas. Aplinkui tyluma viešpatuoja, kurios nieks rodos nedrįstų sudrumsti. Švelniai vylieklai: „Saulėleidis“, „Mėnesinai“, „Tylus užkampis“ ir k. Tačiau „Didžiojo Okeano pakrantė“, „Laivo kelias“ priešingai atsiliepia žmogaus jausmus. Rodos, kas sakyte sako: važiuodamas į nežinomą kraštą nežinai tavo likimo; laimė dažniausia ten pakeičia — vargas; nepatyręs vargo — nerasi laimės. Didžio grožio teikia Žmuidzinavičiaus-Zemaitio dar šie paveiksli: „Niagaros kroklio angelas“, „Niagara upė aukščiau kroklio“, „Paskutiniose saulės spinduliuose“, „Saulė“ ir kiti.

ANTANAS ŽMUIDZINAVIČIUS-ZEMAITIS.

A. Žmuidzinavičiaus-Zemaitio šioje meno parodoje 85 paveiksli, jų tarpe, kai kuriame musų visuomeni jau žinomi. Vienok ir matyti čia jį paveiksli šį kartą traukia į save lankytojo akį, kaip ir pirmiau, kad traukė. Žmuidzinavičius jau senai karštai pamylėtas lietuvių dailininkas. Delto ir jo paveiksli ypač musų visuomenės yra mėgiami. Gal daugiausia delto mėgiami, kad tuose paveikluose visur atspindi lietuviškoji siela ar taip sakant varsuojasi kurybos psichologija žmogaus jausmų rate. Ir kam nesužavėtų jausmų Žmuidzinavičiaus paveikslas „Gintaru Krašte“. Čia tikras gintarinių svajonių šaltinis. „Naktis Ledynų Okeano pakraštį“ kur kas kitaip atrodo, negu sakysim „Lietuvos ežerai“ arba „Murmano pakraštis“. Jau nekalbant apie vaizdo skirtingumą, reikia pažymėti, kad čia dailininko puikiai sugebėta perduoti gamtos tikrėnybę.

„Tado Daugirdo portretas“ ir Virginijos farmeris, žemaitis“ ari tarpu savęs gana stambių skirtumų. Šiuose paveikluose, matyt, turėjo įtakos pieštieji ty-pai, bet iš kitos pusės ryškiai vystosi dailininko raiškų darbas, turis įtekmės dvių pasaulio kantonų. Bet vis delto ir pastarasis paveikslas — „Virginijos farmeris žemaitis“ daugiau yra žemaitiškas, negu amerikoniškas. Tai geriausioji įpyatybė, kuri atšviečia visuose Žmuidzinavičiaus-Zemaitio kuriniuose. Bendrai sakan, Žmuidzinavičius-Zemaitis yra išžymus musų tautos vyras — dailininkas.

KAZYS ŠIMONIS. Kalbant apie Šimonies (Tąsa ant 6 pusl.)

kurybą, pravartu vienas kitas žodis tarti ir del paties kurėjo asmens. Dailininkas K. Šimonis yra lygiai toks pat vargo pelelė, kaip ir daugelis musų vargstančiųjų brolių šioje ašarų pakalnėje. Kasdieniniai rūpesčiai, kova už buvį nepralenkia ir Šimonies grytelės. Bet jis vis ramus, lėtas begalo ir ne nesiskundžia savo likimu. Vadinas, jo gyvenimą kuria galin-goji siela, kuriai nėra jokių ribų. Šisai požymis reikiiasi pačioje Šimonies kuryboje. Simbolizmas yra tikruoju Šimoniu gyvenimu.

Ne viena lietuvių tauta tesididžiuoja M. K. Čiurlionies kuryba — didžiuliais Čiurlionimi visas pasaulis. Tik del keletos kaltininkų M. K. Čiurlionies kuryba žūsta, kuriai besugrąžinti nėra jokių priemonių. Bet štai šalia genialaus Čiurlionies tūrimo nepamainoma Šimonį. Jis nėra Čiurlionies pasekėjas, kaip daugelis manydami klęsta. Šimonis yra savytas kurėjas. Čiurlioniui kaimynas. Kitaip sakan, Šimonis yra didis lietuviškųjų spalvų kompozitorius aukštos fantazijos pasauis.

K. Šimonies „Išvadavimas“ tai pasakų šaly pasakingas miestas, kur gyvena senas, žilabarzdīs karalius, amžinai sėdīs savo galybės soste. Bet karaliaus ne vieno čia buta: pas jo sostą be paliovos budi saugus vadas, kuris trimto balsu prikelia pasakingai miegantįjį miestą. Tai „Slėpingasai miestas“ amžinosios Ešybės saugojamas. O kiek čia harmonijos, varsingumo, kuris rėšama šviesos ritualiais, begalėmis prašvaistų, perpintomis bokštų gausuacje. Tik pasakingųjų miestų valdovams duodama teisės nešioti „Slėpingą karuna“. Ir Šimonis sugeba iš vienos minties sudaryti visą galeriją, žavėtinios fantazijos paveikslų. „Šventajame mieste“ tiktai nekaltesiems kudičiams leista vaikštinėti. Čia dailininko puiki mintis nupiešta. Bet Šimonies kuryboje nemaž dar esama religinio pobūdžio reiškiamosios minties. Šios rusies galima pavadinti paveikslus: „Kudikėlio angelas“, „Kelionė ramybėn“, „Palaiminti“ ir kt. Bet tatau nėra grynai religiniai paveiksli, — tikriausia tai religinės filosofijos mintis, kuri tik gabaus dailininko tegali buti atvaizduota. Giliausio įspūdžio padarė M. K. Čiurlionies atvaizdas. Tatau gyvas Čiurlionis — Šimonies kuryboje, rodos jau ne šiame pasauly begyvenąs. Tatau ne „Simoniškosios kombinacijos“, o tikrasai geniaus atvaizdas, nušviečias M. K. Čiurlionies asmenį psichologinėje šviesoje. Tatau bene vienas geresniųjų Šimonies kurybos paveikslų, taip giliai pagaunąs žmogaus sielą. Vyduno atvaizdas, per daug doriškomis lupomis, turi savy daugiau realybės požymių ir daugiau reikiškia žmogiškosios ešybės. Ir tatau tikrieji musų tautos perlai, šviesiosios ateities (Tąsa ant 6 pusl.)

Domas Klausitis.

Iš "Krikščioniškosios" Politikos Laktų

(Tąsa)

Peoviakams į pagalbą Pilsudskis siuntė lenkų legionų pulkus, kurie tuo laiku pasirengę puliti Lietuvą stovėjo Vilniaus krašte pas demokracijos liniją. Pačiame gi Vilniuje lenkai iš anksto buvo jau numatę siūsti savo komisarų į Lietuvos sritis. Manyta įvesti Lietuvoje karo diktaturą ir kruvinasis teroras prieš lietuvius. Peoviakų sukilimas norėta įvykinti tokiais pat keliais, kaip Želigovskio avantiura kad buvo įvykinta. Jei peoviakams būtų pasisekę nuversti Lietuvos valdžią, beabejones tas jų žygis būtų buvęs sankeionuotas ir pačios santarvės, kaip kad išėjo su Vilniumi. Tik dėja, lenkų sumanymams laiku tapo užkirštas kelias ir peoviakams, vietoje valdžios, teko kalbėjimas. Bet vis dėlto šiai progai pasitaikius reikia pasakyti karčiosios tiesos žodis, butent, kad Lietuvos valdžia su tais tiek pavojingais valstybės priešais pasielgė per daug jau „krikščioniškai“: peoviakams atateko stebėtinai lengva baumė — vos kelečiai asmenų kalbėjimas iki gyvos galvos, kitiems kalėti po keletą metų. Bet rodos nė vienas peoviakas nekėlė ilgiau dviejų metų — ponas Prezidentas dovanojo peoviakams visus griekus... Taip pasielgta su didžiausiais Lietuvos priešais, kurie ruošėsi pražudyti lietuvių tautos nepriklausomybę. Nudien šie baltojo aro „riteriai“ (Kovalec, Nekrasz ir k.) mūsų laikinoje sostinėje Kaune vėl pradeda virsti „populiarais“ vyrais. Taigi lenkų, peoviakų pavojus Lietuvai dar nepraejo! Žinodami mūsų valdžios nuolaidumą ar baimę, kaip, jie kad sako, reikia tvirtinti, jog peoviakai paleisti iš kalėjimo nesėdi rankas ant krutinės sudėję ir dėkavoja Lietuvos valdžiai už suteiktą malonę. Toli gražu ne. Jie savo sumanymus dar tebeugd.

Padarę pirmuosius bandymus jie dabar bus daug gudresni, na ir žinoma „riteringesni“.

Antrasai sukilimas ištiko 1920 m. vasario mėn. 22 d. Kauno kariuomenės dalyse. Sukilimui vadovavo bolševikai, kurių tarpe daugiausia buta lenkų. Šisai maistas Lietuvai taip pat buvo labai pavojingas ir žinoma lenkų organizuotas. Tam įrodyti užtenka šių faktų: a) lenkai žinojo apie tą sukilimą iš anksto, turėjo iš anksto paruošę savo kariuomenę „sukilėliams Lietuvos je mąšinti“; b) sukilimui prasidedant Kaune, lenkai paskelbė Vilniuje, kad Kaunas tuoj busias paimtas ir Vilniaus gyventojams busias pristatyta iš Kauno įvairių produktų. Visa lenkų kariuomenė nuo sukilimo dienos (1920 m. vasario 22 dienos) stovėjo pasirengusi pulti Kauną. Gyventojai nekantraudami laukė kada Vilniū bus atgabenta

lietuviškosios duonos, dešrų, lašinių ir džiovintų surių. Sukilimą numalšinus lenkai paskelbė Vilniaus išbadėjusiems gyventojams, kad Kauno neįveikė paimti, delto ir produktų nebusias; e) sukilimo dokumentai įrodė, kad tariamasai „bolševizmas“ buvo lenkų dirbtas. Komunistų organizacijos tame sukilime nedalyvavo. Darbininkai, kad ir didžiausieji komunizmo šalininkai, laikėsi kuoramiusia. Be to, Kaune prieš sukilimą maža kas tebuvo žinoma. Tuo tarpu Oluntoje, Alytuje, Vievy plačiai kalbėta, kad vasario 22 dieną Kaune busias sukilimas, busiant nuversta lietuvių valdžia ir lenkai paimsią Lietuvą. Vasario 22 d. Vievy, gelžkelio stoty į Kauną, stovėjo du šarvuoti lenkų traukiniai, keturi šarvuoti automobiliai ir visų frontu nuo Zarasų iki Prusų sienos dvidešimt aštuoni tankai... Šio sukilimo metu aktyviai veikė peoviakų organizacija. Daugiau įrodymų, rodos nebereikia!

Žymiai apsunokino Lietuvos tarptautinę padėtį 1920 m. rugpjūčio m. Amerikos nota Italų ambasadoriui del Rusijos padėties. Iš tos notos kuogeriausiai paaiškėjo Vilsono nusistatymas „nedalinamosios“ Rusijos klausimu. Amerika daug politikavusi, daug ką žadėjusi ir Lietuvai galų gale šioje savo notoje atvirai pasisakė, kad 1919 m. spalio mėn. 15 d. Amerika nepripažinusi Amerikos Lietuvių Tautos Tarybos del savo griežto nusistatymo atgaivinti Rusiją senosiose seniose ir tepripažįstanti tik Lenkiją, Suomiją ir Armeniją. Vadinas, Lietuva, Latvija ir Estija turėjo atatekti Rusijai. Į tą Amerikos notą palankiausia atsiliepė Prancuzai. Millerandas sveikino tą Amerikos žygi ir kiauurai sutiko su Amerikos nuomone del atgaivinimo senosios Rusijos.

Reikalinga konstatuoti dar svarbų istorinį faktą, butent taiką su Tarybų Rusais, pasirašyta 1920 m. liepos mėn. 12 dieną Maskvoje. Svarbiausieji šios sutarties dėsniiai yra šie: 1) Lietuvos nepriklausomybės pripažinimas ir atsisakymas nuo bent pretenzijų į Lietuvą (sut. I str.); 2) Sienu nustatymas tarp Lietuvos ir Tarybų Rusijos (II str.); 3) Valstybinių, visuomeninių, bažnyntinių, įvairių įstaigų bei įmonių turtų grąžinimas, kaip tai: įvairių archyvų, muzėjų, me no kurinių, varpų, visokios vertės dokumentų ir tt. ir tt. (IX, X, XI str.), kurie buvo išvežti iš Lietuvos 1914—1917 metais; 4) Atlyginimas Lietuvai, kaipo nukentėjusiai del Didžiojo Europos Karo. Palyginus su tais nuostoliais, kuriuos padarė Lietuvai Didysis Europos Karas, šis atlyginimas yra mažiausias nuostimis. (Daugiau bus)

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

UŽSIDĖGIMAS.

Nieko didelio pasaulyje nebuvo atsiekta be užsidegimo. Žodis užsidegimas kombinuojasi su ambicija, apsisprendimu, viltimi ir tt.

Žodis užsidegimas turi turėti kelias prasmes. Kad skaitytojas nebutų klaidinamas, iškart pasakysiu, užsidegimas — entuziazmas yra jėga sveikam protavimui.

Entuziazmas jaunuoliuose sukelia ambicijos, nes jis be tos jėgos nieko didelio pasauliui nesutvertų; gyvenimas kiekvieno žmogaus yra vertas gyventi tol, kol jame pasikartoja užsidegimas; reiškia, tokiam žmogui dar yra jėgos ką nors veikti, atlikti, sutverti. O kuomet entuziazmas pranyksta, tuomet žmogus tik buna, o ne gyvena; naudojasi kitų sutvertais daiktai, o pats nieko netveria.

Kiekvienas iš mūsų keliajam tam tikrą laiką augstyn; entuziazmas yra jėga, kuri mus prieš tą kalną stumia. Viename gale kelio lopšys, kitame grabas. Kuomet keliajam gyvenimo keliu į antrąjį galą kelio, daug ko tenka pamatyti, sutikti pakelėj; pasitinkame nepasisekimų ir vargų, atrandame ir linksmų malonių valandų. Tik dideliai mūsų nelaimė tos malonios valandos esti taip trumpos, o nemalonomai skaitomi periodiniai pasikartojimai. Bet delto malonios valandos yra daugiau įvertinamos; mes jas atsimeiname per ilgą laiką, o nemalonus greit pamirštame taip, kaip ir iš po sunkiausios ligos žmogus pagįjęs ir sugrįžęs vėl į pilną sveikatą greit pamiršta tas sunkenybes, kurias turėjo pergyventi laike ligos. Ir taip keliauja svietas tuomi gyvenimo keliu, kaip kad plaukia vanduo upe, be perstojojimo, be pasisio ir štai nepajutame, kaip atsistojame ant savo kapo kranto, kur jau laukia keletas draugkeivių pasiēmę po žiupsnelį juodos žemės, kad greičiaus užplytus akis ant amžių...

Iš kur ateinam ir kokiam tikslui mes čion gyvenam? Iš kur semiam tą užsidegimą — entuziazmą kol dar jaunutėlis kraujas mūsų gyslose teka? Mes patys nežinom.

Dante, vienas iš trijų garsiausių pasaulio rašytojų aprašė pragaro kančias, humoristikoje; antras, šekspryas savo pasibaisėtinam veikale „Pragaras“ įrodinėja, kad žmogaus dvasia, kuris gyvena ant žemės ir mirė, palikusi kuną persikėlė pragaran.

Jei neteko matyti garsaus italų tapytojo paveiklo „Pragaras“, kurio vaizduotė sutvėrė ir perstatė ant audeklo pragarą, tai bent turėtum pasiskaityti tų dviejų viršminėtų autorių raštus apie pragarą.

Dante, vaduodamasis senovės lotynų rašytojo Virgil pramintu keliu, atsidurė peklos dugne, kur viskas užšalę, Sėtonui bepelevsuojam su milžiniško didumo skuriniiais sparnais. Sėtonas pats įšalęs pačiam viduje pragaro ir niekaip negali pasikelti, tik ašaros fontanais verčiasi iš šešių akių ir riedi jau sušalusiai ledų stulpais per tris baisiausios išvaizdos snukius, kur matosi lėtas žandų besijudėjimas, kramtant nuodėmingų žmonių vėles.

Baisus sutvėrimas! Pažiūrėjus mirtino žmogaus akimis, ant vietos pastirtum iš išgascio. Bet kuomet Dante, kaip ir kiti, tik dvasia atsidurė pragaran, o dvasia yra nemirštanti, tai kad ir baisiausių Sėtoną pamatęs, negalėjo numirti ir turėjo tas baisenybes pergyventi. Sėtono trys dideliausi snukiai, kiekvienas kitokios spalvos; vienas žaruojančiai raudonas; antras, geltonas ir trečias juodas; išskėsti nagai milžiniško didumo, kuriais prilaukė, kad prasikaltusios „dusios“ neišspruktų iš narsų, kurios vertėsi ant milžiniškų dantų, kaip grudai girnų prapiestėje.

Kada Dante pradėjo truputėlį apsiprasti, arčiau prisiziūrėjęs pažino visus tris prasikaltėlius, kuriuos Sėtonas mankė savo dantų tarpe. Buvo tai Judošius Iskariotas, Brutus ir Kasius. Dante išsuko: „O, kokios tai kančios!“ Na, gal atrodo įstabu, kad Dantės laikuose veik visi žmonės pilnai tikėjo tokiems stebuklams, kokius Dante aprašė, bet juk dar ir šiandien milijonai tamsių žmonelių tebetiki, kad pragaras plačiai atvertas tiems, kurie gyvendami čion ant žemės bus to užsipelnę.

Pirm pamatymo baisiausio Sėtono Dante susitiko nelaimingą sutvėrimą; jo akys buvo apšalusios ledais, jis meldė kad Dante kokiū nors būdu prašalintų ledus jam nuo veido ir akių. „Gal galėsiu bent trumpai valandėlei išvysti kas aplink mane dedasi; gal atrasiu kur kokią nors vietą, kur galėsiu surasti lauzą sukurtą ir nutirpinti nuo savęs storai apšalusius ledus“, guodėsi nelaimingas sutvėrimas.

Dantė tam gal atsakė: „Jeigu tu pasisakysi kas esi per vienas, tai gal aš tau ir galėsiu pagelbėti“. Nelaimingasai jam atsakė: „Vadinuosi Alberigo tas, kuris gyvendamas ant žemės susiprašiau visus savo geriausius draugus pas save į balių ir visus nufoodijau“.

„Ką“ sušuko Dante. „Ar tai tavęs jau nesiranda tarpe gyvųjų?“

„Gal but žemės gyventojai mane mato besibastantį naktimis, nes kuomet žmogus atlieka tokį darbą, kokį aš papildžiau, tai sielai apleidus kuną, patempionas įsikrausto į jį ir per naktis belsdamasis gaudina kitus gyvus žmones. Juk pats gana gerai pažysti Branką Dorią, kuris užmušė savo uošvį Zahą? Jis ir trankosi ant žemės taip kaip gyvas, o vienok jau daugelis metų kai šičion belzebubo vaikai jį terioja.“

„Negalimas daigtas!“ atsakė Dante. „Branka Doria tikrai yra gyvas; jis valgo, geria ir miega kaip ir kiekvienas žmogus“.

„Aš tau sakau, kad kaip tik žudytojas nužudo žmogų, tai jo siela tame pat momente jau pragare, o velnias užima jos vietą kune“, aiškinoši jis Dantei, ištiesdamas rankas su meldimu, kad paliuosuotų jam akis iš ledu.

Dantė, kurio nusistebėjimas buvo nemažesnis už jo genialiskumą, atsiskakė pagelbėti nelaimingajam nuodėmininkui. (Daugiau bus)

Majoro Petro Rusecko.

Berchtesgadeno Alpėse

(Tąsa)

Saulės spindulių lydimi plaukėme žaliuoju ežeru ir tik mūsų tylios kalbos bei mūsų balto laivo sukeliomos vilnys ardė azero bei dangaus ramybę. Nesinorėjo prisiminti, kad štai bus kada nors šios kelionės galas, kad yra pasaulij vargai, rūpesčiai, butini darbai. Jei kas mane tada būtų paklausęs, kas tai yra laimė, atsakyčiau:

„Laimė yra tai amžinai šiuo ežeru plaukti, šioj skaidraus dangaus ir lygiai skaidraus šmaragdinio vandens ramybėj buti“.

Užsukę dar už vieną į ežerą įsikišusių kalną pamtėme žalią medžiais apaugusių aikštę, arba, geriau sakant, didoką pussalį, jame gi bažnyčią ir kelioliką muro triobesių. Tai buvo dar XII šimtmetij įsteigtas vienuolynas, dabar gi kažkokios, kalnų parapijos bažnyčia ir šalia jos viešbutis. Bažnyčia buvo vainikuota, kaip ir paprastai Bavarijoj, keisto pusiau bizantiško stiliaus kopula, labai priminanti rusų cerkvių kopulas. Vienuolyną saugojo iš vienos pusės didelis, dažnai audringas ežeras, iš kitos gi pusės aukštų kalnai su pačiu karaliu Vačmanu prišaky. Atrodė lyg kalnai, tartum kažkeno įsakymu porą kilometrų iš čia pasitraukė, kad duoti vietos vienuolynui. Čia apsigyvenę vienuoliai, tikroj to žodžio prasmėje, buvo atskirti nuo pasaulio ir jei bent tik su kalnais kalbėjosi ir su jaisiais lyg su savo parapijiečiais meldėsi, lavinų ir audrų Valdoją garbino.

Pavažiavę dar apie kilometrą priplaukėm ežero galą, arba geriau sakant siaurą žemės ruožą, už kurio buvo mano jau minėtas Abersee (Aukštasis ežeras), kuris pasidarė kalnui į Karališkąjį ežerą įgruvus. Šis žemės ruožas tai ir buvo to kalno griuvisiai. Dabar vietomis čia buvo pasidariusi šokia tokia dirva, jei bent tik samanomams ir menkai žolei gyventi. Visur kaišiojo didelės uolos, vietomis gi buvo beveik visai nepereinamų akmenų kruvų. Čia ir čia augo koks nors nuskuręs, nuvargęs medelis.

Išsokę iš laivo beveik bėgte pasileidom bėgti gražiu tarp akmenų keleliu į Aukštąjį ežerą. Už keletos minučių jau pasiekėme jojo krantą. Ežeras nors ir pora kilometrų ilgio, atrodė, tačiau, visai nedideliu, kadangi iš visų pusių dar labiau negu Karališkasis ežeras stačiais kalnais buvo suspaustas. Vieta buvo itin žiauri, paniurusi, drėgna, saulės retai lankoma, viena gi pora šimtų metrų aukščio uola, lyg prie kalno prilipus, kabojosi ant šios aikštės ir ant ežero, tartum visuomet primindama apie įvykusią kadaise katastrofą ir, kalnų raukšlėmis besisaukdydama, grėšė ir aikštei, ir ežerui, ir visiems čia besilankantiems.

Tačiau žmogus nepabijojo tos kabančios uolos, nenusigando, josios grąšinamas, bet kaip tik uolos apačioj, ties skardžiu, iš kurio, matyt, dar neseniai buvo griuvusi didelė milžiniškų akmenų lavina, pastatė sau tos lavinos griuvisiuose rointą — vargingą, vos iš poros menkųjų plokščiaostgių neaptvertų triobikių. Čia pat ganėsi pora karvyčių, ir viena kita ožka. Pora duslių alseikų vaikų ar gal neprieauglių kiuzų, lėtai, lyg apsnudę, sukinėjęsi aplink tas vargo triobikes. Savo stogu, išvaizda, buvo tai dar vaikai, bet jų veidai jau senatvės raukšlėmis raukšlėti. Nieku būdu negalėjai atspėti, kiek jiems metų, kokio jie amžiaus. Tokių senais veidais jaunuolių, pasenusių vaikų, tokių neprieauglių kiuzų, kurių veidai kretinų antspauda žymėti, pilni kalnai, pilnas Barchtesgadenas, ypač šventadieniais, kai žmonės iš aplinkinių kaimų bažnyčion susirenka. Kaip maža čia tenka matyti sveikų žažukų, kokių mūsų sodžiai kupini, kad net per kraštus piliasi.

Ar aš žinau, kodėl čia tiek daug tų kiuzų (pigmėjų), tų kretinų?! Kažkur skaičiau, kad kretinai, neprieaugliai, išsigimėliai esti tik ten, kur jiems prisieina gimti ir nuolatos gyventi kalnų šešėliuose, tik retkarčiais saulė tematant. Bet kodėl tų išsigimėlių nematyti kaukazičių tarpe? Kodėl ten gyvena tokių gražių tautų?! Kiti pasakoja, kad Alpėse baigianti nykti kažkokia išsigimusi rasė. Dar kiti, tur buti, dar kitaip pasakoja. Aš gi, ir juos bežiurėdamas tik stebėjaisi, kaip tokių žmonių tarpe, kur tiek daug fizinių išsigimėlių, galėjo tokių gyvenimu tryškančių pa-

sakų, padavimų, legendų atsirasti. Jei bent ištikrųjų tas pasakas kalnų dvasia pagimdė!

Šios vietos kalnai zavėjo mane savo kažkokių ypatingų žiaurumu. Tas žiaurumas mane lyg gipnotizavo. Stovėjau, žiūrėjau ir akių negalėjau atitraukti nuo tų plikų, drėgnų paniurusių, vietomos visai stačių, sniegu vainikuotų kalnų, nuo to paskendusio juose ežero, nuo to milžiniško krioklio, kuris anapus ežero, iš didelės aukštumos, į uolas besidauždamas, krinta ir kuris, rodos, buvo taip arti, kad tik štai perplauk šį, rodos, nedidelį ežerėlį ir jau ties juoju busi. Ir atsiminiu mūsų beklausiančio laivo kapitono žodžius, kai buvom privažiavę Karališkojo ežero galo:

— Kaip manot, gerbiamieji, kiek bus ligi ano krioklio?

Atsakėme:

— Vienas kilometras, du, pusantro...

— Šeši kilometrai, — atsakė kapitonas šypsodamasis, — aukščio gi jis 470 metrų.

Kaip norėčiau ten buti, ties juoju atsisistoti, jojo galingo užimo pasiklausyti, jojo griuvančiomis lyg iš padangių, bangomis pasigėrėti. Tačiau, rodos, prie jo ir kelio nebuvo. Negalėjau akių atitraukti nuo to galingo vandens gal net išstijos mūsų Dubysos, Pakuršės, Nemunėlio ar gal net Nerio kritimo.

Ir gipnozo tik pusiau atsikratęs, ir bepalikdamas šičia kažkoki savo sielos liudėsi, leidausi su draugu atgal į laivą, kad plaukus į buvusį šv. Bartlamiejaus vienuolyną.

Tyliai, nejučiomis nuplaukė laivas nuo kranto, ir plaukė jis sapnuojančiu ežeru toks baltutis, gražutis, lyg kalnų deivių žaislas, jų nematomųjų rankų ar burtų žodžiais pastumėtas, ar niksų — laumių traukiamas. Ir vis ta pati tylą, melnynojo dangaus gaubiamą, snaudė, vis ta pati skaidri saulė žiūrėjosi drauge su kalnais į žalio vandens lygumą. Tik vieni kalnai tylos ramybę drumstė — lavinų aidais griaudė, dangui aukštajam kažkuo skundėsi, aimanavo.

16. MEILĖS PASAKĄ BEPINANT.

Ir iširėmiau į burtą, ir išžiūrėjau į žaliąjį, skairųjį vandenį, ir žaliuoj, skaidrijo vandens ar šalimais plaukiančiųjų miksų — laumių užkerėtas, išnykau iš šio žaliujo ežero, iš kalnų aukštųjų, sniegagalvių tarpo ir nubudau mūsų Žalijame ežere, tęvų eglų vainikuotame.

Iriaisi juoju, jo gyvu, pluduruojančiu smaragdu besigėrėdamas, ji apsiaučiančiųjų kalnų miško svajonėmis besvajodamas, žydraus dangaus tylos besiklausydamas, skaidrios, kaitriųjų saulės spindulių išraizgytos gamtos dalele besijausdamas. Iriaisi vos irklais bejudindamas, kad dievų sapnų, kad dievių svajonių neišsklaidžius.

Ir kai laivas staigiųjų krantų siekė, kai irklus iškėlęs žvilgsnį giliai į žaliai skaidrųjį vandenį panėriau, pamačiau ten gyvųjų stebuklų pasaulį: tankus povandenio įvairių įvairiausių augmenų miškas ten kilo, į saulę stiepiėsi, saulės spinduliais žaidė. Ir aiškiai mačiau ten pilis, rumus, bažnyčių paskendusius korus raizgytus, tvirtovių bokštus galingus ir jau neabejodamas žinojau, kad ten, tuose bokštuose, rumuose, pilyse gyvena laumės ką naktimis, mėnesienoj žlugto į krantus išėina žlukti, šilko marškinių skalauti, dainų užmirštųjų iš senų senovės kilusiųjų dainuotų, niuniuotų, kudykėlius mažulėlius, žmonių mōtinoms pavogtuosius į naujas drobės vystyti, suvysčius meiluoti, liuluoti, migdyti.

Kai laivas savo snapu lengvai baltojo klinčių kranto dasilietė ir mano laumes nubaidė, ir dainas jųj skambiasias nutraukė, ir pilių bokštus galingus suardė, išlipau su draugais aš į krantą, gi išlipusio pasveikimo moteriškė, ką ten gale ežero Žaliojo, šmaragdinio su šeima savo gyvena.

Ir papasakojo man moteriškė augštaičių tarpe skambiaja, papasakojo ateivė, sulenkintųjų brolių tarpe begyvenanti, aš gi jos žodžius į bendrą mano girdėtą mūsų Žaliojo ežero pasakų metmenį įpinu ir tautos požybiais dabinu.

(Daugiau bus)

S. L. A. REIKALAI

AR REIKALINGA ATSAKINĖT KOMUNISTAMS?

Kai tik pastarasis SLA Seimas padarė tarimą, kad reikia atsakinėti puolikams ant SLA., tai aš sau sakiau, kad tokis Seimo tarimas neapgaltotas. Ir dabar tas pasitvirtino. Vietoj to, jeigu Seimas būtų priėmęs tarimą, kad SLA. organas nekreiptų dėmesį į pašalinės spaudos kritikas ir kad kiekvienas SLA. darbuotojas rašytų į savo organą liudijimą tik Susivienijimo gerovei, o ne taikytų į pašalinę spaudą, aš esu tikras, kad tokių „kritikų“, kaip komunistų, mes neturėtume.

Kai tik tasai tarimas pasirodė, tuoj komunistų spauda ir prasijuokė, lyg geležėlė radus. Mat, ji suprato, kad čia pasidarė nešvarų kromelė. Tai yra, kada jie ims šneičti SLA. Pild. Tarybą ir organo vedėją, žinoma, šitie duos jiems tinkamus atsakymus ir per tai jie dykai bus išgarsinti ir biznis ims gėrėti.

Tai toks komunistų spaudos tikslas. Pav., šiame „Tėvynės“ num. (41) peržvalgoje išspausdinta komunistų spaudos „kritika“, kurią skaitant nenoromis veržiasi klausimas: Iš kokio pasaulio tie žmonės atėjo? Vienok pabaigoje savo „kritikos“ kviečia „T.“ red. į viešus debatus? Na ar yra šiame pasaulyje nors vienas sveiko proto žmogus, kuris kviečia „buržuazijos kuina“ į debatus? Nėra. Tai kodėl komunistai tai daro? Į tą klausimą atsakiau aukščiau.

Tačiau vis dar yra pas mus žmonių, kurie nepermato to gudraus komunistų „skymo“. Štai ve, netaip senai „Naujienos“ skatino SLA. kuopas užtarti organo redaktorių. To komunistai tik ir laukia. Ir jeigu kuopos priims „Naujienų“ receptą, tai komunistai skaitys savo tikslą atsiaktu. Dar vienas faktas. Kodėl komunistai nekritikuoja tokiu tonu klerikalų? Juk klerikalų pasekėjai ir gi yra skurdžiai darbininkai. Vienok komunistai nešmeičia klerikalų todėl, kad jie žino, jog jų spauda nepasiekia bent dalinai apsišvietusių masių, o iš tamsių elementų — komunistui biznis nepadarysi.

Toliau. Pr. Žilvitis, kritikodamas „buvusių komunistų“ faktais įrodo (nors visai silpnais), kad „Tėvynės“ red. turi atmušti puolikus. Tačiau jis pats savo ilgame rašte vieną vietą nurodė, kad toks atsakinėjimas nėra reikalingas. Kalbėdamas apie Daktaro Kvotėjo incidentą, nurodė, kad Dr. Klimas, važiuodamas Lietuvon, savo vietoje paliko Dr. Montvidą, o komunistų spauda norėjo, kad būtų Dr. Biežis. Ir kada komunistų noras neišsipildė, tai jie savo spaudoje sukėlė lermą, kuris nekuri...

kuopas paskatino išnešti protestą prieš P. Tarybą. Ir jis stebisi, kodėl „T.“ red. nenušvietė dalykų stovio pirm išnešimo papeikimo rezoliucijū. Tačiau jis pripažįsta faktą, kada toji protesto rezoliucija pasiekė Centrą, tad ji tilpo organe su Sekretorės priedašu, kuris dalykus nušvietė kuopaiškiausiai ir tuomi incidentais užsibaigė. Taigi šisai faktas kuopaiškiausiai parodo, kad ne polemikos organe išriša klausimą, o ta įstaiga, kurią dalykai paliečia.

Kritikos yra būtinas dalykas, bet ne pusiau kriminališkas šmeižimas. Su tokiais žmonėmis (šmeižikais) nereikia polemizuoti, bet reikia atsidengti SLA konstitucija, kuri yra tiesota, ir pasielgti su jais taip, kaip ten yra parašyta. Ir viskas. Kiekvienam doram darbuotojui kritikui organo durys yra atdaros iki galo. Iki organo durys atdaros, nėra jokios prasmės eiti į pašalinę spaudą. Taipgi nereikia kreipti mažiausios dėmesį į komunistų spaudos triukšmus bei skatinimus savo pasekėjų pulki SLA. Centrą.

Mūsų organas ne polemikos turi užsiimti su savo šmeižikais, o aiškiniu susivienijimo tikslų ir įstatų kuonuoplačiausiai. Šitokios rūšies raštai niekad nėra „perseni“ ir bevertės, nes pas mus kasdien ateina naujų narių — mūsų draugų, kuriuos tat ir privalome supažindinti su mūsų organizacijos tikslais bei įstatais. Tą turime daryti dar ir todėl, kad by koks pigios rūšies demagogas nepasigautų juos ant savo meškerės.

Franas Skamarakas.

KĄ KITOS KUOPOS MANO APIE TAI?

SLA. 77-tos kuopos pareito SLA. Seimo delegatas P. G. Aleksynas kuopos susirinkime spal. 5 d., š. m., įnešė apsvarstyt klausimą, pakeltą pereitime SLA. Seime, kaslink išisteigimo kuopoms fondų, iš kurių kuopos neišgalintiems savo nariams — senatvėj arba bedarbėj užmokėtų jų mėnesines mokestis į SLA. išdą.

Svarstant šį klausimą pasirodė nuomonės už ir prieš. Už steigimą kuopoj tokio fondo buvo išreikšta nuomonė, kad tokį kuopoj fondą įsteigus, nariui būtų užtikrintas jo narystės saugumas SLA. laike jo neišsigejimo užsimokėti savo mėnesinių duoklių į SLA. Priešingos steigimui nuomonės rėmėsi tuomi, kad įsteigus kuopoj tokį fondą greit atsiras narių, prašančių pagalbos iš šio fondo, kurie vienokiu ar kitokiu būdu ras priežastį įrodinėti savo neišsigejimą užsimokėti duoklių. Gi visokiuose atsitikimuose, matant reikalą, kuopos savo narius iki šiol ir taip sulyg išgalės šelpdavo. Vėl pasirodė nuomonės, kad jeigu ne visos kuopos turėtų tokius

fondus, tad nariui išvažiavus į kitą miestą priseis persikelti iš kuopos, kuri turėjo tokį fondą, tokion kuopon, kuri fondo neturės. Čia pasirodo vėl kėblumas. Tad padiskusavus šį klausimą palikta neužbaigtu ant toliaus.

SLA. 77-ta kuopa išreiškė pageidavimą, kad šis klausimas būtų pakeltas organe „Tėvynėj“. Ką kitos kuopos mano apie tai?

P. A. Deltuva.

IŠ SLA. KUOPŲ DARBUOTOS.

134 kp., Chicago, Ill.

SLA. 134 moterų kuopa rengia gražų šokių vakarą, kuris įvyks spalio 29 d., 1924 m., Auburn Park Masonic Temple svetainėje, 7832 South Union Ave., Chicago, Ill. Šokiai prasidės 8 val. vakare ir tęsis iki vėlomos. Nuo šitų šokių pusė pelno yra skiriama SLA. Našių ir Našių Fondų naudai.

Taigi gerb. nariai kaip matote šio moterų kuopos rengiamo vakarėlio tikslas yra gražus, nes apart pasilinksminimo dar bus sušelpti ir SLA. nelaimingieji nariai. Todėl kiekvieno SLA. nario, kurie gyvena Chicagoje ir apylinkėje, turėtų būti pareiga paremti šį mūsų parengimą savo atsilankymu, kartu paraginant ir savo draugus ir pažįstamus, kad visi kuopaitingiausiai atsilankytų. Atminkite gerb. SLA. nariai, kad tik tuomet mes galėsime pasidaruoti tinkamai savo organizacijos labui ir tas mūsų darbas atneš pakeidaujamų davinį, kuomet visi sutartinai veiksime visų SLA. kuopų parengimus remdami. Taipgi labai svarbu kuodaugiausiai pašalinį žmonių prikviešti į SLA. kuopų parengimus, nes tik tuo būdu galėsime pritraukti daugiau narių į mūsų organizaciją. Kuomet pašaliniai žmonės susipažins su mūsų organizacijos tikslais, pamylės mūsų gražius ir draugiškus parengimus, tuomet patys ieškos progos, kad pastoti SLA. nariais.

Todėl visi SLA. nariai čia gliciausiai neužmirškite šito 134 moterų kuopos parengimo ir meldžiamieji visi su savo draugais atsilankykite. Mūsų kuopa deda visų pastangų, kad šitas šokių vakarėlis būtų tikru gražaus ir smagaus pasilinksminimo vakaru ir iš anksto galiu užtikrinti, kad mūsų parengimu busite pilnai patenkinti. Atminkite, kad jei moterų kuopos rengia, tai jos surengia taip, kad negalima nieko nei pridėti, nei atimti. Šitas mūsų vakarėlis ir bus tokiu parengimu, kur kiekvienas galės linksmai ir smagiai laiką praleisti ir kartu prisidės prie sušelpimo nelaimingųjų SLA. narių, nes kaip minėjau pusė pelno yra skiriama SLA. Našių ir Našių Fondų naudai. Įžangos tikietai pigūs — tik vienas doleris su pasidėjimu drapanų. Salė puiki, o orchester dar puikėsnė — tik šok ir norėk! Taigi visi į SLA. 134 moterų kuopos šokių vakarėli!

P. Balickienė.

207 kp., So. Manchester, Conn.

SLA. 207 kp. susirinkimas įvyko spalio 5 d., kuris buvo gana skaitlingas ir daug naujų dalykų nutarta, kaip del SLA. labo, taip ir del kuopos gerovės. Trys atstovai dalyvavę SLA. 4-to apskr. 12-tam suvažiavime, rugsėjo 21 d. 1924 m., Hartford, Conn., išdavė raportus. Pasirodė iš raportų, kad 4-to apskr. suvažiavimas rimtai susidomėjo SLA. reikalais ir ragina visus Connecticut valstijos lietuvius rašyti prieš SLA., kaip didelius, taip ir ma-

žius, nes iš apskričio išdo skiria po 50c. už kiekvieno nario pritrašymą. Gana naudingas nutarimas, tik reikia vykinti gyveniman.

Buvo renkami kuopos organizatoriai ir vienbalsiai išrinkta A. Tvaronaitis ir A. Birėta — abu yra energingi darbuotojai. Taigi SLA. 207 kuopa tikisi apstaus burelio naujų narių.

Nutarta parengti ir pasilinksminimo vakarėlis — šokiai, jeigu bus galima gaut svetainę.

Didžiausia bėda vietos lietuviams neturint nuosavos svetainės. Randasi lenkų prasta svetainė ir iki šiolai kiek lenkai nori, tiek išnaudoja lietuvius su brangia nuoma. Bet šiais metais kažin kokiais išrokavimais tie poneliai visai lietuviams neišnuomoja savo svetainės. Jau niekas kitas nelieka daryt vietos lietuviams, kuri čionais randasi 6 draugiškes, kaip tik susiburt į vieną draugišką burelį, sudarant sąryšį. Neatsisveigiant į pažiurės ne įsitikinimus, reikėtų varyti bendras darbas, nes kur yra vienybė, ten ir galybė. Sąryšio tvėrimo darbas jau pradėtas ir SLA. 207 kp. gavyusi pakvietimą pasiuntė 3 delegatus. Kaip girdėt kuopų delegatai darbuojasi sušaukimui lietuvių visuotino susirinkimo, kad padėti tvirtus pamatus sąryšiui ir nustatyti akcijų didumą.

Rodosi lietuvių šioj apylinkėj randasi suviršum 200, tad visiems prisidėjus nors su mažu kapitalu nebūt sunkus darbas įsigijimui nuosavos svetainės. Ilgiau jau negalime laukti, nes mes turime parodyti pavyzium, kad mes galime įsigyti svetainę daug geresnę, negu jų. Taip pat čia randasi ir keli lietuvių biznierių, tad beabejonės jie prisidės su didesniu kapitalu, nes jie daugiau ju turi ir lengviau uždirba. Svarbus darbas pradėtas, tik dirbkime kas kaip galime, nes kaip mums reikalinga svetainė, tai ji reikalinga ir priaugančio jaunimo palaikymui prie lietuvių.

A. Raguckas.

212 kp., Kenosha, Wis.

SLA. 212 kuopos susirinkime rugsėjo 7 d. po aptarimo įvairių kuopos reikalų prieita prie laimėjimo, kuris daromas kiekviename kuopos susirinkime. Tuomet atsistoja vienas komunistas ir kabinėjasi, kad laimėjimo tikietai padaryti negėrai, nes esą visuomet laimi kuopos valdybos nariai. Mat šitas vyrukas mano, kad jei kuomet kuopos valdybos kuris narys laimi skiriamą kuopos dovaną, tai tyčia taip padaro. Vienok jam duotas tinkamas paaiškinimas.

Vėl kitas komunistas atsistoja ir pareiškia: „Aš kaip komunistas patariau visiems balsuoti ateinančiais prezidento rinkimais už drg. Fosterį, nes jis yra daugiau gero padaręs darbininkams už La Follettą“. Bet pirmininkas šitą smarkuolį sustabdo, paaiškindamas, kad politiką galėsit varyti, kuomet kuopos susirinkimas užsibaigs. Mat šitiems vyrukams tvarka nesvarbu — by tik gauna progą, tai tuojau ir lenda su savo partijos kromeliu.

Dar kitas klausia, ar daug pinigų SLA. 10-tam apskričiai ir kām jie laikomi, jei nerengiamos prakalbos? Taipgi kuomet įvyks metinis apskričio suvažiavimas? Mat jiems jau parupo SLA. 10-to apskričio pinigai. Bet galiu šituos „draugiškus“ užtikrinti, kad jiems tie pinigai neteks ir todėl galite būti visiškai ramūs delei 10-to apskričio išdo apskritys žino kaip ir ką veikti.

Susirinkimas užsibaigė ramiai ir šiuo sykiu nebuvo griežtų susikirtimų. Kuopos skiriamą dovaną 2 dol. laimėjo narė Kančienė, bet jai neesant susirinkime, pasiliko kito susirinkimo laimėjimui.

Spalių 5 d. kuopos susirinkimas buvo naudingas ir daug kas svarbaus nutarta. Nutarta parengti balių su programu, kuris įvyks lapkričio 30 d., Sshlitz'o svetainėje. Taipgi SLA. 10-tas apskritis pranešė, kad yra rengiamas prakalbų maršrutas. Kuomet viskas bus galutinali sutvarkyta, tuomet praneš laiką.

Šiame susirinkime prisirašė prie SLA. vienas naujas narys. Toliaus ejo kuopos skiriamos dovanos laimėjimas ir šiuo sykiu dovaną 4 dol. laimėjo kuopos narė Ant. Gedvilienė. Bet jai neesant kuopos susirinkime, pasiliko sekamo susirinkimo laimėjimui. Taipgi visi kuopos nariai privalo dalyvauti sekamam susirinkime, nes laimėjimui skiriama dovaną jau siekia net 6 dol. Kas gali pasakyti, kuriam iš mūsų teks tas laimikis, o jei laimėtojas nedalyvaus kuopos susirinkime, tai dovanos negaus.

Prie pabaigos susirinkimo vienas komunistas — p. Strička atsistoja su „Naujienomis“, rankoje ir nesuprasdamas mano korespondencijos žodžių prasmės, norėjo mane pašiepti. Bet vargšas pats liko ant juoko. Taipgi čionai p. B. Kuzma pasakojo apie komunistų „sklymus“, kaip jie rengiasi valdyti kuopą. Jisai sako, ir aš būžau komunistas ir gerai žinau, kad prieš kiekvieną kuopos susirinkimą komunistai susitardavo ir visi eidavo susirinkiman, kad apgalėt tautiečius ir mums budavo sekdamosi, nes komunistai budavo susirinkimuose didumoje. Todėl ir kas rašyta drg. Brazevičiaus korespondencijoj, tai viskas yra teisybė, nes jūs tikrai taip darote. Visi nariai pradėjo ploti, tokį paaiškinimą išgirdė.

Po susirinkimui tarpe narių prasidėjo diskusijos klausimu: koks yra skirtumas tarpe kuklų ir komunistų? Nekurie nariai įrodinėjo, kad nėra jokio skirtumo tarpe šių dviejų elementų, nes kaip vieni, taip ir kiti smurtu nori viešpatuoti. Žinoma komunistai įrodinėjo priešingai ir agitavo balsuoti už partijos kandidatus sekamuose prezidento rinkimuose. „Tėvynės“ 39 num. pastebėjau komunisto Igno Baubonio man atsakymą. Taigi čionai prie progos trumpai jam atsakau: Jeigu yra bendrai rengiamos valdybos kokis nors parengimas mūsų kuopos, tai kuomet apie tai aprašo vienas korespondentas, tuomet nėra reikalo apie tai rašyti kitam. Pagaliau, kas galima rašyti iš kuopos veikimo, kuomet nieko neveikiama. Ir ką iki šiol 212 kuopa nuveikė? Kas liečiasi to vyruko tikrinimo, kad aš bėginėjęs po svetainę su kumščiais, yra grynas komunisto melas ir reikalauju Ig. Baubonį taiti atitaisyti, nes to nepadarė, kitaip su juo pakalbėsiu.

Pagaliau ar ne per komunistų pasidarbavimą atsiskyrė nuo 212 kuopos Dailės Choras, kurį kuopa sutvėrė ir išauklėjo? Ar ne komunistai varinėjo intrigas tarpe choristų, įkalbėdami jiems, kad Choras mažai uždirba nuo parengimų ir tt. Ir šiuo kuopos susirinkime Dailės Choras prašė, kad leistume jam veikti atskirai nuo kuopos po tuo pačiu čarteriu ir vardu: „SLA. 212 Kuopos Dailės Choras“, bet išdas jo bus atskiras. O kas ir tam buvo priešingas? Ogi komunistai! Bet rimtiems nariams paaiškinus, likosi nutarta leisti Choriui gyvuoti po

tuo pačiu vardu ir čarteriu su atskiriu išdu ir dar duota iš 212 kuopos išdo 15 dol Choriui pradžiai dirbo, nes Choras gerai uždirbo kuopos išdui. Matysime iš kur dabar pinigų imsimė kuopos reikalams. Taitiek į tuos p. Baubonio man užmetimus.

Kaz. Brazevičius.

220 kp., Universal, Ind.

Šis miestelis nedidelis, bet gražus, kuris daugiausiai apgyventas italais. Čionai yra dvi anglių kasyklos, kurios per nerijų laiką gerai dirbo, bet pereitą pavasarį, gegužio 15 d. visiškai sustojo ir dabar dar nedirba.

Čionai gyvena burelis ir lietuvių ir palaiko SLA. 220 kuopą, kuri turi 13 narių. Bet neką padarysi, kad čionai tik tiek lietuvių randasi ir beveik visai priguli prie vietinės SLA. kuopos. Kuopos valdyba yra tinkama ir susideda iš energingų darbuotojų, tik gaila, kad nėra progos veikti delei mažo skaitliaus lietuvių čionai gyvenančių. Vienok kuopos reikalai vėdami gerai ir tvarka gera.

M. Krizinauskas — skėr.

KLAIDOS ATITAIKYMAS.

„Tėvynės“ Nr. 41 pastebėjau korespondenciją iš Eastono, kurią aprašoma SLA. 231 kuopoje komunistų šeiminkavimas. Tame savo aprašyme gerb. „Tėvynės“ korespondentas padaro mažą klaidą, kurią šiuomi noriu atitaisyti. Tenai pasakytą, kad SLA. Pildomąją Tarybą „gerklepiuviais“ vadinęs S. Urba. Toks pasakymas yra netikslus. Man girdint Pildomąją Tarybą vadino tuo vardu Martynas Urba, o ne S. Urba, kaip korespondencijoj, matyt per klaidą, pasakytą.

Al. Vyturis.

PROTOKOLAS

SLA. 4-to apskričio, Connecticut Valstijos, dvylikto suvažiavimo, buvusio rugsėjo 21 diena, 1924 metų, Y. M. C. A. svetainėj, Hartford, Conn.

SESİJA PIRMA.

Suvažiavimą atidarė apskričio pirmininkas Jonas Gerdauskas 11 valandą ryte. Priėmimui ir sutvarkymui mandatų nuskirta komisija: Jonas Tareila, Juozas Maksimavičius, Viktoras Valaitis. Kol mandatai buvo tvarkomi, pirmininkas pakviečia B. Salaveičiką, kaip organizatorių, kuris kalbėjo kaslink SLA. organizacijos gerovės ir nurodinėjo, kad su laiku visos mažos draugijos išnyks ir SLA. užims jų vietą. Priskaitymui atstovams ženk lėlių pirmininkas nuskyrė gerbiamas A. Valkevičienę ir D. Vaitekūniene.

Mandatų komisija praneša, jog atstovų pribuvo nuo dešimt sekančių kuopų: 11 kuopa, Waterbury, Conn. — Jonas Tareila, J. Laskevičius, J. Strižauskas, A. Povilaitis, P. Maločius. 34 kuopa, New Britain, Conn. — Juozas Maksimavičius, M. Petrukevičius, Jonas Ragelis, B. Griškevičius, Viktoras Valaitis, Juzė Salaveičikienė, V. Vitukynas, M. Naimonas, P. Norkevičius, D. Pilipauskas. 51 kuopa, Bridgeport, Conn. — Augustas Sapiega, Jonas Puidimas. 66 kuopa, Ansonia, Conn. — A. Gudžiunas. 94 kuopa, Oakville, Conn. — Petras Baka. 113 kuopa, Thompsonville, Conn. — Juozas Narutavičius, Simonas Grigaliunas. 124 kuopa, Hartford, Conn. — Jokubas Gudaitis, Bronius Viodeika, Aleksandra Klimas, Tafilis Valkevičius, M. Mikalio-

142 kuopa, New Haven, Conn. — Juras Vaitkevičius, Motiejus J. Vokietaitis.

168 kuopa, Stamford, Conn. — Juozas Siugžda, Viktoras Martinaitis.

207 kuopa, So. Manchester, Conn. — Juozas Tvaronaitis, A. Bireta, A. Tvaronaitis.

Viso 33 atstovai. Apskričio valdybos nariai pribuvo sekanči: pirmininkas — Jonas Gerdauskas, vice-pirmininkas — Jonas Tareila, raštininkas — J. F. Makoveckas, išdininkas — Jonas Mikalauskas, organizatorius — B. Salaveičikas, išdo globėjai — V. Vinikaitis, P. Norkevičius. Apskričio valdybai suteikta pilnas sprendžiamas balsas.

Rinkimas suvažiavimo prezidiumo. Nutarta viešai nomuoti ir balsuoti. Pirmininku išrinktas Jonas Gerdauskas, pagelbininku Jonas Tareila, raštininku J. F. Makoveckas, marškalka Tafilis Valkevičius; spaudos ir įnešimų sutvarkymo komisijon: Jonas Tareila, Juozas Maksimavičius, Viktoras Valaitis; skaitymui balsų: T. Valkevičius.

Skaitytas protokolas vienuoliko apskričio suvažiavimo ir priimtas vienbalsiai.

Perskaitytas protokolas apskričio valdybos posėdžio, laikyto balandžio 27 dieną, 1924 metų, Lietuvių Svetainėj, New Britain, Conn. Priimtas kaip skaitytas.

Apskričio valdybos raportai:

a) Pirmininkas išduoda raportą žodžiu — priimtas.

b) Raštininkas išduoda raportą raštu, kuriame praneša, kad buvo išsiuntinėta blankos visoms apskričio — 15 kuopų ir gautas atsakymas su žiniomis nuo 12 kuopų. Pasirodė, kad apskričio kuopose buvę 876 nariai, per metus prisirašė 116 naujų narių ir virš paminėtos 12 kuopų turi turto \$2,428.25 ir esą surengę 11 piknikų, 3 prakalbas, 4 balius. O likusios 3 kuopos neprisuntė finansinio stovio. Raportas priimtas.

c) Išdininkas išduoda raportą raštu, kuris praneša, kad nuo vienuoliko iki dvylikto suvažiavimo liko 4-to apskričio išdo \$697.28. Raportas priimtas.

d) Organizatorius išduoda raportą raštu — praneša, kad vieną kuopą suorganizavo iš 7 narių Meriden, Conn. Raportas priimtas.

e) Išdo globėjai išduoda raportą raštu — priimtas.

f) Vice pirmininkas išduoda raportą žodžiu — priimtas.

Raportas komisijos SLA. IV-to apskričio išvažiavimo: Pribuvo \$752.40. Išmokėta \$558.15, liko pelno \$194.25. Raportas priimtas.

Pirma sesija uždaryta 1 valandą po pietų.

SESİJA ANTRA.

Antra sesija atidaryta 2 valandą po pietų.

Delegatų vardošaukis. Į antrą sesiją atėjo visi atstovai ir atsilankė geras burys svečių; svečiams, kurie yra SLA. nariais, suteikta patiriamas balsas. Svarstoma 4-to apskričio kuopų įnešimai.

1. a) 11 kuopa įneša, kad apskričio valdyba būtų renkama iš veiklesnių SLA. narių. Taip yra daroma.

b) 11 kuopa įneša, kad „Tėvynės“ administracijai daryti patėmijimą, kad nesituntėtų laikraštį „Tėvynę“ mirusiams ir išbrauktiems nariams, kaip iki šioliai buvo daroma. Pastaba padaryta.

c) 11 kuopa įneša, kad apskričio valdyba pasirupintų išdirbti įvairnesį programą businčiam išvažiavime. Įnešimas priimtas.

d) 11, 34, 124 ir 207 kuopos

inea, kad 4-tas apskritis pas- kirtų konkursą prirašymui nau- jų narių ir vaikų. Įnešimas priimtas.

2. a) 34 kuopa įneša, kad 4-tas apskritis paaukautų iš savo išdo į Našlių ir Našlių Fondą \$50.00, į Moksleivių Fondą \$50.00 ir Mariampolės Realei Gimnazijai \$50.00, viso \$150.00. Įnešimas priimtas.

b) 34 kuopa įneša, kad ap- skritis surengtų koncertų maršrutą didesnėse kolonijose. Įnešimas atmetas.

c) 34 ir 207 kuopos įneša, kad būtų atšauktas nutarimas pirkti daržą apskričio išvaži- vimui. Įnešimas priimtas.

3. a) 207 kuopa įneša, kad apskritis pagamintų manda- tams lakštus su reikalingais nurodymais. Įnešimas atmes- tas.

b) kad būtų skiriama apskri- čio organizatoriui \$25.00 už su- organizavimą naujos kuopos. Įnešimas atmetas.

c) 207 ir 124 kuopos įneša, kad apskritis sutaisytų apskri- čio įstatus ir taisykles; nuro- džius kad yra SLA konstituci- ja ir apskričio įstatai, kurie tvarko kuopas ir visą SLA. Įnešimas atmetas.

4. Nutarta išnešti protesto rezolucija prieš persekiojamą Mariampolės Realei Gimnazi- jos. Rezolucija sutaisyti pa- vesta spaudos komisijai.

5. Nutarta išreikšti Y. M. C. A. padėta už leidimą laikyti ap- skričio suvažiavimą.

6. Nutarta paduoti į angliš- kus Hartfordo laikraščius kas- link SLA 4-to apskr. suvažiavi- mo. Pavesta spaudos komisij- ai tuo pasirūpinti.

7. Įnešta paaukuoti Vilniaus nuvargusiems lietuviams naš- laičius \$50.00. Įnešimas pri- imtas.

8. Įneša Jonas Tareila, kad reikalinga sužinoti, kiek miršta narių apskrityje per metus. Įnešimas priimtas.

9. Įnešta, kad 4-to apskričio suvažiavimus vadinti suvažiavi- mais, o ne konferencija kaip dabar daugumas narių vadina. Įnešimas priimtas.

10. Įneša Jonas Gerdauskas, kad atsistojus pagerbti numerus- ius SLA narius. Įnešimas pri- imtas ir tuo pat metu išpildytas.

11. Nutarta surengti apskri- čio konkursą nuo gruodžio 1 dienos, 1924 m., iki liepos 1 dienos, 1925 metų.

12. Nutarta duoti 50 centų dovaną organizatoriams už pri- rašymą kiekvieno naujo nario prie kuopos. Taipgi ir už vaikų prirašymą į Vaikų Skyrių apskritis skyrė 50 centų.

13. Nutarta rengti apskričio išvažiavimą ateinančią vasarą ir kad apskričio valdyba už po- ros mėnesių atsiųskutų į kuop- pas su agitacija išvažiavimo (pikniko) rengime.

14. Sekantį apskričio suva- žiavimą nutarta laikyti Water- bury, Conn. Laiką nuskers ap- skričio valdyba.

15. Įneša A. Sapięga, kad apskritis sušelpų ligonę 51 kuopos narę. Patarta kreiptis prie Centro į Našlių ir Našlių Fondą.

16. Rinkimas apskričio valdy- bos sekantiems metams. Slap- tai nominuoti ir balsuojant iš- rinkta: pirmininku — Jonas Gerdauskas iš New Britain, Conn.; vice pirmininku — Vik- toras Vitukynas iš New Britan, Conn.; aklamacijos buvo išrink- tas raštininku — J. F. Makoveckas, 98 Pleasant St., Thomp- sonville, Conn.; išdininku — Jonas Mikalauskas iš New Britain, Conn.; išdo globėjais — Petras Norkevičius ir P. Pilipauskas iš New Britain, Conn.; organizatorium — B. Salaveičikas, 17 Dwight St., New Britain, Conn.

17. Apskričio finansinė apys- kaista nuo 11 iki 12 suvažiavi-

mo yra sekama:

SLA 4-to apskričio išvaži- vimo atskaita.

Iplaukos:

Table with financial entries: Už žangos tikietus \$139.25, Už žekučius \$575.15, Už saldinius \$30.00, Už apgarsinimus progra- me \$8.00, Viso \$752.40.

Išmokėta:

Table with financial entries: A. Pinkevičiui už prekes \$320.00, J. Poškiui už prekes \$75.50, V. Geliavičiui už spaudą \$15.50, „Tėvynei“ už spaudą \$13.00, Už daržą \$12.00, Orkestrai \$30.00, L. N. Varpo korui \$25.00, Už saldumynus \$15.00, Už cigarus \$8.75, Už stiklus \$1.40, Už nuvežimą darbininkų \$25.00, B. Salaveičiui ir P. Pili- pauskui už pusę dienos darbo \$7.00, J. Gudauskui kelionės lėšos \$10.00, Viso \$558.15.

Liko pelno \$194.25

Pridėjus 12-to suvažiavi- mo įėjimas \$697.28

Nuosimčių per metus už \$600.00 4% \$24.00, viso \$721.28

Viso \$915.53

Dvyliktam suvažiavime išmokėta:

Table with financial entries: Jonui Gerdauskui kelionės lėšos \$1.00, Jonui Mikalauskui kelionės lėšos \$1.00, B. Salaveičiui kelionės lėšos ir už svetainę \$5.25, J. F. Makoveckui kelionės lėšos, krasos ženkleliai ir tt. \$6.28, 124-tai kuopai už ženkle- lius \$1.25, Viso išmokėta \$14.78

Table with financial entries: 4-to apskričio išdo lieka \$900.75, Nuosavybės daiktas \$30.00, Viso \$930.75

Suvažiavimą uždarė pirmi- ninkas J. Gerdauskas 6 valandą vakare.

SLA 4-to apskričio dvyliktos suvažiavimo vedėjai: Pirmininkas — J. Gerdauskas, Raštininkas — J. F. Makoveckas.

Protesto Rezolucija.

SLA 4-tas apskritis savo metiniam suvažiavime, laiky- tam rugsėjo 21-mą dieną, 1924 m., Y. M. C. A. kambariuose, Hartford, Conn. išnešė sekantį rezoluciją:

Kadangi klerikalų srovės šu- lai šiandien dasigavę prie Lie- tuvos Valstybės valdymo sten- giasi visur su didžiausiu pasiry- žimu užgnaužti ir užslopinti Lietuvos pažangesnią žmonijos dalį,

Kadangi paskutiniu laiku minėtoji klerikalų srovė išstatė savo nelemtą galę priešais vien- natinę laisvą ir rimtą mokslo šaltinį Suvalkijoje — Mariam- polės Realei Gimnazijai, sustab- dydami jai valstybės pinigine paramą,

Kadangi tos piniginės para- mos sustabdymas neturi jokios kitos priežasties, vien tik kad ta gimnazija stengiasi tvarkyti ir dabar tvarkosi savo pas- tangomis ir protu, nedasileidama klerikalizmos neigi žveutis- kos globos,

Kadangi akyvaizdoje to mė- ginimo užslopinti Mariampolės Realei Gimnaziją, atimant jai prigulinciją valstybės paramą, ir tuomi pat laikui duodant valstybinę paramą net ne lietu- vių mokykloms, butent žydu, lenkų ir rusų,

Todel SLA 4-to apskričio su- važiavimas vienbalsiai protes- tuojame prieš tokias klerikalų užmačas, su kuriomis jie sten-

giasi pažangesnę Lietuvos pi- leičių dalį slopinti ir ją perse- kioti.

Reiškiame didžią užuojautą klerikalų nuskriaustai Mariam- polės Realei Gimnazijai, teikian- čiai Lietuvos jaunomenei ty- rą mokslą. Linkime tai grynai mokslo įstaigai didžiausios iš- tvėrmės išsilaikyti prieš ją puolantį juodąjį jezuitizmą, pasi- žaidędami iš savo pusės teikti jai moralę ir materialę paramą.

Ir nutarta šią protesto rezol- uciiją pasiūsti Lietuvos Seimui per Lietuvos Atstovybę Va- šingtonone, D. C. ir lietuvių spaudai.

Jonas J. Gerdauskas, apskričio pirmsėdis, Jonas Mikalauskas, apskričio išdininkas, J. F. Makoveckas apskričio raštininkas.

PROTOKOLAS

SLA 2-ro apskričio bertainio suvažiavimo, laikyto 21 d. rugs., 1924 m., Palmer Parko Svet., Roseland, Ill.

1. Suvažiavimą atidarė apskr. pirm. M. Bacevičius 12:50 val. po pietų.

2. Paskirta mandatų tvarky- muo komisija: J. Klastauskas, M. Užunaris ir K. Deveikis.

Mandatų tvarkant tapo pa- kviesta p. Damijonaitis kalbėti. Kalbėjojas įrodinėjo, kad buti- nai reikia stengtis SLA. Centrą perkelti į Chicago, nes laikymas Centro New York, organizacij- ai neša nuostolius; svarbiausia, kad namas yra netinkantis ir dėlto Redakcijoj ir Raštinėj- esą daug trukumų ir tt. Ant- ras kalbėjo P. V. Žalpis, ragin- damas delegatus daugiau rūpi- tis savo organizacija. Delega- tai tapo patenkinti kalbėtojaus.

Po kalbų, mandatų komisija pranešė, kad suvažiavime daly- vauja 52 deleg. nuo 10 kuopų. Vėliaus pribuvo 1 deleg. nuo 77 kp., Rockford, Ill. Tokiu būdu suvažiavime dalyvavo 53 deleg. nuo 11 kuopų. 38 deleg. nepribuvo. 2 kuopos visai ne- prisistuntė delegatų.

3. Tvarkos vedėju didžiama balsų išrinktas S. Grišius, pa- gelbininku P. V. Žalpis.

4. Išrinkta spaudos ir rezol- uciujų komisija: K. Semasko, P. V. Žalpis ir J. Švitra.

5. Valdybos raportai: pirm. su išdn. raportus davė žodžiu. Sekretorius ir organiz. pridavė raportus raštiškus. Iš raportų paaiškėjo, kad apskričio valdy- ba stengėsi kuopas išjudinti prie veikimo, bet pasekmės bu- vo mažos. Raportai priimti.

6. Biznio komisija nesirado ir jokio raportu nepridavė. Tuo reikalu dalyv. platų pranešimą apskričio pirmininkas M. Bace- vičius. Jis pažymėjo, jog ko- misija buvo paskelbus apskričio vardu išvažiavimą, bet išvažiavi- mui užpūmėtoji dienoji, pati komisija neprisirodė paskirtoje vietoje. Toliaus pranešė, kad apskričio valdyba, matydama biznio komisijoj neveiklumą, pati valdyba buvo surengusi išvažiavimą. Bet pasitaikius lietingai dienai išvažiavimas nedavė pageidaujimą pasek- mių. Pelno liko tik \$2.50. Prane- šimas priimtas.

7. Išneštas papėtikimas buvu- siai pramogų komisijai, sykiu atšaukiant ją už neatlikimą sa- vo pareigų.

8. Įnešimas, kad apskričio konkursą prirašinėjimui naujų narių prailginti nuo gruod. 31 d., 1924 m., iki kovo 1 d. 1925 m., pataisymas iki 1 d. liepos, 1925 m. Po ilgo apkalbėjimo pasirodė, kad bus nepraktiška delei organizatorių mainimosi. Palkta po senovei.

9. Nutarta rengti prakalbų bei paskaitų maršrutą. Laikas paskirta nuo 15 d. lapkr. iki 15 d. gruod., 1924 m. Temos: Sveikata ir SLA klausimas.

10. Priimtas įnešimas, kad maršruto laiku kuopa rengianti

prakalbas bei paskaitas turi- platinti SLA. išleistą literatu- rą.

11. Įnešimas, kad maršrutai kalbėtoją kvieisti iš rytinių valstijų — nupuolė.

12. Išrinkta nauja pramogų komisija: P. V. Žalpis, A. Misa- vičius ir J. Švitra.

13. Kalbėtojas atlyginimas palkta po senovei.

14. Maršruto laiku kuopoms teikimas paramos ir kiti rei- kalai, palkta valdybos nuožiu- rai.

15. Sekamam apskričio suva- žiavimui vieta paskirta Burn- side, Ill.

16. Tą dieną kuopos sumokė- jo — \$6.00. Nuo M. Bacevičiaus gauta išvaž. pelnas — \$2.50. Pas išdininką buvo — \$164.90

Dabar apskričio išde- randasi \$173.40

17. Suvažiavimas tapo užda- rytas per pirm. S. Grišį 5 val. vakare.

P. J. Petronis, SLA 2-ro apskr. sek., 10453 So. State St., Roseland, Ill.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Edv. Pulokis, Newark, N. J. Tamstos polemikos su p. Verba organan nedėsimė. Užtenka to, kas parašė SLA. 245 kuopos sek- retorius p. Ig. Urbonas. Paga- liau, Tamsta savo ilgoje polem- ikoje nieko naujo nepasakotė, tik kitais žodžiais apsakojate tuos pačius įvykius, kuriuos p. Urbonas aprašė „Tėv.“ 41 num. Jei norite gauti savo ra- šinį atgal, tai prisiųskite už 4 centus pašto ženklelių.

SLA 158 kuopos valdybai, Springfield, Ill. Tamstų pris- iusių protesto rezolucijų prieš pereito „SLA. Seimo didžiūma- mos“ nutarimus organan nedė- simė. Taipgi prie progos nori- me pastebėti, kad SLA. 158 kuopa, išnešdama šitokias rezol- uciijas prieš Seimo nutarimus, laužo SLA konstituciją, nes sul- g SLA konstitucijos nurody- mo, SLA Seimai yra vyriausia ir aukščiausia mūsų organizaci- cijos instancija ir jų nutari- mai turi būti pildomi be jokių išsisukinėjimų ir protestavimų. Todel ir SLA organas ne- gali talpinti kuopų išneštus pasmerkimus Seimo nutarimų, nes tuo būdu kartu su tokiomis kuopomis laužytų SLA konsti- tuciją.

Ant galo reikia pastebėti ir tas faktas, kad tose rezolucioje- se, jei jos galima tuo vardu pavadinoti, prirašyta visokių ne- sąmonių, kurios kuopai jokios garbės nedaro. Atvirai pasaky- sine, kad mums didesno nesensio iki šiol dar neteko matyti, koku yra tos 158 kuop- os išneštos „rezolucijos“.

Jose vaduojamasi spėlojimais, na ir protestuojama. Nejaugi SLA 158 kuopos darbuotojai nestengia kuo nors geresniu SLA. labai pastarnauti savo kuopos susirinkimose, kad imasi šitokias „rezolucijas“ gaminti.

„Rezolucijos“ perduota Pil- domajai Tarybai, kaipo doku- mentai.

Iš Lietuvos Laikraščiu

Statys pigius butus Kaune. Ministerių Kabinetas yra priėmęs Vidaus Reikalų Ministerio projektą pigiems butams Kaune statyti. Są- ryšy su tuo pp. Vidaus Rei- kalų ir Finansų Ministe- riams pavesta išdirbti sta- tymo vykdomo planas.

Be to, svarstyta reikalas del teikimo valdininkams kredito statybos tikslais. Priimta taip pat Finansų

Ministerijos 1925 metų pa- jamų sąmata.

Rugsėjo 19 d. valdžios centralinėms įstaigoms: Seimui, Respublikos Prezi- dentui, Ministerijoms leido įgyti nuosavus rumus.

Pakėlė mokesčių už mokslą.

Ministerių Kabinetas rug- sėjo 24 d. priėmė Lietuvos Universiteto išlaidų sąma- tą.

Be to, pakeistas mokesnis už mokslą Universitete, aukštesnioje, vidutinėje ir muzikos mokyklose. Uni- versitetui nustatytas metinis mokesnis siekia 150 lit. vieton 100 lit., aukštesnė- sėms mokykloms — 100 lit. vieton 50 lit., vidurinėms — 50 lit. vieton 25 lit. ir muzi- kos — 200 lit. vieton 100 lit. Kitose mokyklose pal- liktos senos mokesnio nor- mos. Naujas mokesnis bus įvestas nuo 1925 m. sausio 1 d.

Anglija kals Lietuvai pinigų.

Lietuvos ir užsienių spau- dojų buvo paskelbta varžyti- nės, kas pigiau apsiims nukalti Lietuvai metalo pi- nigus. Varžytinės įvyko rugsėjo 10 d., dalyvaujant 14 rimčiausių pinigų kalimo įstaigų. Jų tarpe treji valstybiniai monetų rumai: belgų, olandų ir danų.

Pigiausių pasiūlymą pa- darė anglų firma „Kings Norton Metal Works“, Birminghame — už 1.398- 273,50 litų. Brangiausia pasiūlymą padavė Vailokai- čio firma.

Tuo būdu varžytines lai- mėjo anglų firma ir matyt jai bus duotas vario — aliu- minijo monetų kalimo už- sakymas.

Kuopu Susirinkimai

Minersville, Pa. SLA 13 kp. susirinkimas įvyks 2 d. lapkr- čio, Adomo Rinkevičiaus svetain- nėj, 153 Sunbury St., 2 val. po pietų. Visi nariai malonėkite pributi, nes yra daug svarbių reikalų apvarstymui. Atsives- kite ir naujų narių prirašyti prie SLA 13 kuopos.

J. Staneika — sek.

Lužerne, Pa. SLA 67-tos kp. susirinkimas įvyks 4 d. lapkr- čio, 7 val. vakare. A. Mockaičio svetainėj. Visi nariai malonė- kite susirinkti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Atsives- kite ir naujų narių prirašyti prie SLA 67 kuopos.

V. Rygelis.

DIDELIS BALIUS

SLA 315 kuopa rengia didelį balių Subatoj, lapkričio 8 dieną, 1924 metų, City Hall svetainėj, Hudson, N. Y.

Prasidės 7 valandą vakare ir tę- sis iki vėlai nakties.

Visi vietos ir aplinkės lietu- viai ir lietuvaitės kviečiame vi- sus skaitlingai atsilankyti į šį lietuvišką balių ir linksmai lai- ką praleisti.

Ižanga vyrams 50c; mote- rims ir merginoms 35c. Kviečia Baliaus Komitetas.

Tel. Empire 7365 Dr. F. MATULAITIS, 322 Holbrook Ave., DETROIT, MICH.

Valandos: 12-2 p. m. ir 6-8 p. m. Ultravioletinė šviesa. Diathermia.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS „TĖVYNĖJE“.

REMKITE SAVO KAIMYNUS.

Lietuviška Buėnė ir Grosenė. Užlaikau visokios šviežios ir ruky- tos mėsos. Taipgi gero groserio. Laikau Tabaką, Cigarus, Cigaretus ir Saldinius. Kainos pigesnės negu kitur. Patarnavimas geras. Ateikit ir persitikrinkit.

WALTER MARTINKUS, 159 North Main St., PLAINS, PA. Bell. Phone: W. B. 7037 R.

Advertisement for SUNKUS DARBAS (Drainage work) featuring an image of a man working on a roof and a logo for 'SUNKUS DARBAS'.

Bell Phone 5316 DR. E. G. KLIMAS. Jau sugrįžė iš Europos ir vėl praktikuoja mediciną poseno-vei žemiau telpančių adresu.

Offis valandos: Savam ofise nuo 8:30 val. iki 10 val. ryte; nuo 6 val. iki 8 val. vakare.

Samaritan Ligoninė, medika- lėj kliniko, nuo 12 val. iki 1 val. po pietų.

Northeastern Ligoninė, vaikų džiuvos kliniko, antradieniais nuo 3 val. iki 5 val. po pietų.

Kitais reikalais pasitarimas su- lig sutarties. 2538 E. Allegheny Ave., PHILADELPHIA, PA.

Advertisement for NORTH GERMAN LLOYD featuring the NGL logo and text about shipping services.

ITALIŠKOS ARMONIKOS. Mes padirbame ir importuojame visokių pir- mos klasos rankų darbo ITALIŠKŲ ARMONI- KŲ geriausių vėsiame pasaulyje.

Advertisement for RUATA SERENELLI & CO. featuring an image of a product box and text about musical instruments.

Garantuojame ant dešimt metų mūsų kainos yra žemesnės, negu bile dirbuvių. Pirkėjams instrukcijos ant armonikos suteikiama vesnai. Reikalingi katalogai — pristigime DYKAI.

RUATA SERENELLI & CO. 517 Blue Island Ave. Dept 107. Chicago, Ill.

1924 „Kanklės“ eina toliau. Šį „Kanklių“ laida bus kaip „Trejų Metų Kanklės“, leidžiamos už 1922-3-4 metus.

Trejų Metų Kanklės bus atspausdintos Lie- tuvoje, šių metų pabaigoje.

Trejų Metų Kanklių knygos dabartinė pre- numerata tik du doli- riai. Pinigus siųst Mūsų Orderiais.

Antrašas: 149 Moultrie St., Pittsburgh, Pa.

Mikas Petrauskas, Laisvės Alėja 60, Kaunas, Lithuania.

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJŲ ADRESAL

Pildomoji Taryba: Prezidentas — St. Gegužis, Mahanoy City, Pa.

Vice-Prez. — V. Kamarauskas, 177 Slocum St., Edwardsville, Pa.

Sekretorė — P. Jurgeliutė, 397 W. 30-th St., New York, N. Y.

Išdininkas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa.

Iždo Glob. — J. M. Danieliūs, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Iždo Glob. — M. A. Raginskas, Box 144, Plymouth, Pa.

Dr. K-vot. — Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Kontrolės Komisija: J. W. Liutas, 45 Broadway, c/o U. S. Lines, New York, N. Y.

B. Saloveičikas, 17 Dwight St., New Britain, Conn.

K. Strumskis, 9729 — 107-th St., Richmond Hill, N. Y.

Apšvietos Komisija: Pr. Bajoras, 417 E. 25-th St., Brooklyn, N. Y.

Dr. A. Montvidas, 25 E. Washington St., Chicago, Ill.

J. O. Sirvydas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Įstatų Komisija: K. Jurgelionis, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

K. Gugis, 3323 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Z. Puišūtė-Salნიენė, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Finansų Komisija: J. S. Lopatto, Coal Exchange Bldg., Wilkes Barre, Pa.

A. F. Bređickas, Shenandoah Trust Co., Shenandoah, Pa.

A. Mikalauskas, 125 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Sveikatos Komisija: Dr. I. B. Bronušas, 615 Columbia Ave., Baltimore, Md.

Dr. S. Biežis, 3114 W. 42-nd St., Chicago, Ill.

Dr. A. J. Karalius, 3303 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija: P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

M. Baldauskutė, 60 Third St., Wyoming, Pa.

P. Balickienė, 3333 S. Wallace St., Chicago, Ill.

Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija: F. Živatas, 1823 N. Main St., Scranton, Pa.

J. M. Buchinskas, 76 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y.

S. Bakanas, 149 Moultrie St., Pittsburgh, Pa.

VISI SLA NARIAI IR NARĖS REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI „TĖVYNĖJE“.

Meno Augimas

(Tąsa nuo 2 pusl.)

ainiams paminėti. Tačiau St. Šilingo atvaizdas žymiai skiriasi nuo pirmųjų dviejų paveikslų. Šiame paveiksle, lyg parašyta maitai, jog dailininkui diktuo-
ta mintis. Čia suvaržyta jo kuryba, labai sunkiai reikiama spalvų kompozicijoje. Nėra varsingumo ir genialiosios kompozicijos. Delto diktuojamoji mintis kurybai kenksminga. Bet šiaip jau ir tasai atvaizdas turi savo gana brangios vertės. Reikia pažymėti, kad Šimonies kuryboje visur reikiama prajovingas jaunikumas, žmogaus sielai artimas pasaulis. Tokių požymių regėti ir mažesniuose Šimonies paveikluose, kaip tai: „I Žygij“, „Valdovo kiemas senovėje“, „Ekstazė“, „Mergytė ir Berniukas“ ir kiti.

Deja, kai kurių dar šaltokai tebežiurima i Šimonies kurybą. Tam yra keletas svarbių priežasčių. Pirmiausia Šimonies kuryba palengva tepigija mūsų tautoje del per daug giliu dailininko reikiamo šiosielos evoliucijos, o antra simbolizmo egzistencija ne kiekvienam temperamentui yra artima. O šiuo tarpu išdidžiai galime didžiūotis po M. K. Čiurlionies turdami K. Šimonij.

ADOMAS VARNAS.

Varnas, Rimša ir Zikaras šiaip parodai perdaug gykš-
tėjo. Tam buvusios gana svarbios priežastys: A. Varnas tuo pat metu statė Žemės Ukio Parodoje Lietuvos kryžių galeriją, kuriai reikėjo milžiniško darbo padėti. Rimšai ir Zikarui susisiekimas sutrukdė. Del Pilviškių tilto tragingojo likimo, parodai didoka skulptūros dalis neteko.

A. Varno teplotas, Kautnui, galima sakyti didžiulis Pr. Mašiotto atvaizdas i parodos lankytojus darė nepaprasto įspudžio. Atvaizdas reiskė du tipu: atvaizdo autori ir mūsų tautos didi dailininką Pr. Mašiotą. Taigi A. Varno paveikslas iš visur atskirsi. Bet juk tai nėra bloga ypatybė, o priešingai — dailininkui reikalingas reiškinys. A. Varnas mums ypač brangintinas, kaipo lietuviškojo meno ugdytojas. Jis visur grynai tautinis dailininkas ir tautiškojo meno kurėjas.

PETRAS RIMŠA.

Kaip jau minėta P. Rimšos skulptura nedaug teko kuo pasidžiaugti. Bet vis dėlto buta gana įdomių dalyklių, bronziniai: Vilniaus 600 m. Jubilėjaus medalis, gerai pažįstamas londoniečiams, D. L. K. Gedimino atvaizdai, ketvertas įvairaus didžio ir dar keletas „portretų“. Be to „Suvalkių sutarties sulaužymo medalis“. Tai puikus P. Rimšos kurinys (gipso pavidale). Vertėtų šisai tarp tautinės reikšmės medalis toks pat didžiulis (pusės pudo sunkumo) atlieti iš bronzos ir pakabinti maršalui Juozui Pilsudskii ant kaklo, Suvalkių sutarties sulaužymui paminėti. Tuo-

met gal but lenkai ir su-
prastų žodžių reikšmė:
„Wolni z wolnymi. Rowni z rownymi“. Kitoje pusėje medalyo žodžiai: „Qui Habitat in coelis irrident eos“, tai slėgiamasai akmuo lenkų sąžinei.

JUOZAS ZIKARAS.

Gal ir daugiau butume iš-
vydę Zikaro darbo, jei dailininkas gyventų Kaune. Tai bene svarbiausioji priežastis, del kurios Zikaro skulptūros darbų permaža teištatyta. Daugiausia laukytojams patiko „Basamavičius“, „Jurgelis“ ir „Skasmas“. Zikaro reliefai: „Lietuvos Laisvė“, „Už

Nepriklausomybę“ ir kt. musų visuomenės tinkamai įvertinta, tai reikia manyti, kad ir Basanavičius, Vyduenas ir k. liks mūsų tautos muzėjuje brangiais daiktais.

Labai gaila, kad ruoši-
amosios meno parodos dažniausia skaldosi i „keturias“ bei „šešias“ parodas. Juk daug įdomiau butų pamaatyti lietuvių menų vienoje šventytkloje, kurioje dalyvautų visi mūsų tautos meno kurėjai. Tuomet kur kas daugiau galėtume džiaugtis augančiuoju metu.

Kaunas, 1924. IX. 8.

JONAS BUTĖNAS

Jau keletas metų kaip Ame-
rikos lietuviai gėrisi savo jaunu dainininku, Jonu Butėnu. Jis turi gražų, malonų baritono balsą ir juomi jei jau ne gyvu žodžiu, tai rekorduose veik kiekvienam Amerikos lietuviui teko progos pasidžiaugti-pasimagėti.

Butėnas lietuviams tartum iš dangaus išpuolė. Iki 1917 metų apie jį mažai kas žinojo. Ir kas gi ir kaip žinos? Jis buvo angliakasy, vėliau šiaip sau prastas darbininkas. Retkarčiais jis dainuodavo pats sau, savo draugams, kur nors lietuvių bažnytiniam kore. Ir kas gi tokio? Juk ne vienas mūsų mėgiame dainuoti, ne vienas luodėsi ar smagioje valandoje užtraukiame dainele, ne vienas dainavome kore. Taip darydavo ir Butėnas ir apie jį mažai kas žinojo. Ypatybė jame buvo tik ta, kad jis dainuodavo kitaip, kad jis dainai daugiau pasisveždavo, ją geriau už kitus suprastavo bei mėgdavo.

Tik, pagaliau, atvykęs Bro-
oklynan ir nepaliaujamai veikdamas ir dainuodamas įvairiose pramogose šiek-tiek pagarsėjo ir pradėjo buti gerbiamas, klausytojų mylimas.

Kalbant apie Butėną, visu-
met reikia prisiminti vienas labai įžymus jo gyvenimo nuotikis, tai yra 1917 metuose Miko Petrausko Brooklyne rengtas koncertas. Šin koncertan, tarp daugelio kitų, ir Butėni buvo progos šiaip-taip įsisprauti ant programo. Ši sykį jis dainuoja porą dainelių „Laivyne“ ir Maniškos parašytą liaudžiai mėgiama „Temsta Dienelė“. Ir pastarą dainele jis taip stebuklingai sudainuoja, kad visa publika atkreipia domę tik i Butėną, kalba tik apie jį ir visi sako, kad jis kuomet nors gali buti geras dainininkas. Šitas įvykis duoda jam begaliniai drąsos. Ir nors jis jau ima dainavimo pamokas, bet po šio nuotikio dar daugiau prideda energijos ir pats sau užreiškia, jog dės paskutines pastangas ir sieks iki viršunių — taps geru scenos artistu.

Todel jis nepaliaujamai mo-
kosi, važinėdamas lietuvių kolonijose duoda koncertus ir vėl mokosi.

Liaudis jį dar labiau pamylė,
laikraščiai jau ne juokais apie Butėną kalba kaipo apie rimtą dainininką. Bet jis tuomi dar nepatenkintas. Jis nemano, kad jis jau geras dainininkas. Todel 1923 metuose sumano važiuoti dainų tėvynėn Italijon, ir pasirįžta tenai siekti, kiek jo išgalės tesės, idant kaip nors pasiekus scenos, tapus operos artistu.

Sutaupęs savo paskutinius
skatikus ir gavęs savo artimų draugų prižadą jį remti išvažiuoja Italijon. Ir čionai, kovodamas už šuti-butū deda visas

pastangas: naktimis i dieno-
mis, dažnai tinkamai nepavalgęs, mokosi muzikos, dainavimo, italų kalbos.

Pasimokius apie metus laiko
Italijoj, skaitome iš ten jo pažištamų rašytus laiškus, jog Butėni gerai sekasi mokintis, jog jį mokytojai giria, jog iš jo bus geras dainininkas, atsieks savo pageidaujamu tikslu.

Ir štai dar tik keletas savai-
čių atgal girdime, jog Butėnas, matomai pasiilgęs savo draugų, šeimynos bei pažįstamų ir abel-nai amerikiečių, grįžta atgal, Amerikon. Sugrįžus jam, suži-vonome, jog jis netik Lietuvos operon buvo kviečiamas dainuoti, bet jau turi padaręs sutartį su tulu Milano (Italijoje) teatru sutartį, tame teatre dainuoti ir vaidinti kaipo operos ar-tistas. Ir trumpą laiką pas amerikiečius paviesėjęs Butėnas grįžta tenai užimti jam paskirtos vietos.

Šiuomi įvykiu mums ameri-
kiečiams reikia dvejojai pasidžiaugti: viena kad Butėnas taip umu laiku iškilo iki pasaulinių dainininkų ir, antra, kad jis įrašo mūsų dainavimo istorijon vieną paskirą ir įžymų lapą, butent — Pirmas lietuvis vyriškis dainuoja italų scenoje.

Jonas Butėnas yra neturtin-
gų tėvų sunus. Gimęs Lietuvoje, Akmenės kaime (augęs Kelmėje), Žemaitijoje. Amerikon jis atvyko, kaip ir daugelis lietuvių jaunimo, laimės paieškoti. Tuomet buvo dar jaunas, vos apie 19 metų amžiaus. Iš pirmų dienų dirbo sunkius darbus. Vienok jis jautė, kad jam yra kas tokio ypatingo, kad jis apdovanotas talentu. Todel budamas tvirtos valios, energingu šiandien jau pasiekė savo pasirįžto tikslo, tuomi teikdamas garbę mūsų visai tautai ir budavodamas sau gražią ir neapsakomai garbingą ateitį.

Putėnas yra pavyzdžiū dau-
geliiu mūsų jaunimo: jei nori atsiekti — dirbk, dirbk ir dar kartą dirbk!

Paskutiniu laiku jis vižinės
su koncertais po lietuvių kolonijas. Kiekvieno lietuvi pareiga yra eiti ir pasiklausti jo dainavimui, nes paskutiniu laiku jis jau visai gerai, tubulai dainuoja ir yra statomas lygiomis su daugeliu pasaulinių dainininkų.

Valio, mūsų jaunas dainininkas,
Jonas Butėnas!

Eks-Tenoras.

Paprastai niekas nesirupina,
kuomet jų kaimynas pameta pinigus, išskiriant patarimus, kaip saugoti pinigus, kuriais apipila pinigų pametusį.

Kiekviena moteris mano,
kad ji turi negincijamą teisę bent vieną vyrą parodyti svietui žiopiui.

LIETUVIAI AMERIKOJE

PITTSBURGH, PA.

Kiek tenka patirti iš vietos
draugijų gyvenimo, tai prie pašalpiu draugijų Pittsburgho naują narį jau negirdėsi prisirašant, išskyrus SLA. Prie SLA. kuopu, tai po du tris nauju nariu vis kas mitingas prisirašo. Mat žmonės pradeda dainuotieji permatyti, kad paprastos pašalpinės draugijos gyvenimas tik lig laikinis; kurie anksčiau sirgs ar mirs, tie dar gaus pašalpą, bet paskutiniams nariams jau neliks ižde pinigų. Todel ir rašosi prie SLA., nes mato čionai užtikrinimą.

Nauji nariai rašosi taipgi ir
prie L. M. D-jos, prie A. L. T. Sandarso, prie natjos finansinės įstaigos, tai Budavojimo ir Paskolos D-jos „Ruta“. Orui atvėsus draugijos sujudo rengti balius, kad padidint kiek D-jų iždus. Taip pat stropiai rengiasi prie maskaradų balius A. L. T. Sandaros kuopa, kuris įvyks 25 d. spalij, L. M. D. svejetainėje. Manoma sutraukti i šj balių netik vietinius, bet ir iš apylinkių lietuvius.

Pittsburgietis.

RACINE, WIS.

T. M. D. Wisconsinio valstijos
apskritys, bendrai keturias kolonijos ruošia parengimą, kuris įvyks spalij 26 d., 3 val. po pietu, Turner Hall, kuri randasi prie kampo Lincoln ir Hubbard gatvij. Tėvynainių tikslas kilnus, nes jų noru yra, kad kiek pelnius ir visų uždarbį skirti knygų leidimui. Kad padauginti išlaimėjimui Dr. Vinco Kudirkos Raštai ir Kulturos Istorigja. Kuopoms serijos seniai yra išdalintos ir be abejo baigiamos parduoti. Tad visi, kurie esate pirke serijas, meldžiame atsiklankyti 26 d. spalij i Turner Hall, nes pasibaigus programui bus leidžiama išlaimėjimui mi-nėtos knygos.

Apart to, matysite gražų
programa. Gabiausi rinkiniai vaidilos Milwaukės lietuvių išpildys sekantį programą: Komedija — „Gaila Usų“ ir vaizdas — „Lietuynos Giriose“. Šis veikalas atvaizdina Lietuvą užimant yokiečiams, vėliaus lenkams jų naikinimą. Matysime graudų, liudną mūsų numylėtų Lietuvos girių vaičiojimą — verkimą. Tarpe aktų bus dainų ir deklamacijų. „Plauk Dainelė Plauk“ — padainuos trijo: A. Aukštinaičiūtė, A. Mazurkevičiūtė ir S. Beržienė. Deklamaciją „Senas Nevedęs“ pasakys A. Krotavičia. Daina — „Myliu Lietuvą“ trijo — tos pačios dainininkės. Deklamacija — „Kaip mērgina renkasi vaikinaį“ — M. Butkienė. Deologas „Ženocių neilė“ — Antanas ir Stasė Berželiai. Daina „Rutų Darželyje“ salo — M. Butkienė. Ant užbaigos dar dainuos kelias dainas L. D. Choras. Taip jau tikimės kad ir Kenosha Dailės Choro gal but keletas rinkitinių dainininkų dalyvaus programe.

Kaip matot gerbiameji pro-
gramas susidaro nemažas ir įvairus. Įžanga prieinama: ypatai vos 50c. ir 35c. vaikams; iki 12 m. vaikams veltui. Pasiremdamas apšvietos reikalais, varde T. M. D. apskričio gliiai nuo širdies kviečiu visus vietos ir apylinkių lietuvius tame tėvynainių parengime dalyvauti. Užsibaigus programai, tēsis šokiai iki 11 val. nakties. Tiki-mės, kad mūsų apšvietos reikalus gerai suprant'a visi lietuviai, tad ir lauk ame nuo visų paramos.

M. Kasparaitis.

PLYMOUTH, PA.

„Tėvynės“ rugsėjo 12 d. num.

PITTSBURGH, PA.

Vincas Nevulis, norėdamas ap-
mullinti akis man, kitiems ir anų galo pats sau, kaltina mane už neva kreivą korespondencija, kiek laiko tam atgal „Tėvynėje“ tilpusią. Pradeda su „Lithuanian Doughboys“, kurių savo korespondencijoje aš neįvardinau ir neminėju. Bet jau jeigu klausimas iškeltas, negalima jį palikti neatsiliepus. Kareivį gerbiu delto, kad ir pats kareiviu esmi. Bet mažai turiu pagarbos organizacijai tokiai, kuri prisidengusi kilniu vardu, o betgi praktikoje kokio nors vieno individualo kazoką šoka, nežiurint i tai, kad tasai kazokas nekartų tikram lietuviui asarą sunkia. Užteks pažymėti kad ir tai, kad kun. S. šia neva organizacija prisidengs, visą parapiją ignoruoja ir net kumštims grasina savo priešininkams. Jau kiek laiko kai čia jis gyvena, o betgi parapijos susirinkimo dar neturėjom. To visi pageidauja. Gi jis jausdamas burį tamsesnio jaunimo, kurį mažmožiais pavilioja, mažai kitų reikalavimus žiuri. Kam sakyti, kad tai ex-kareivijų organizacija, jei ten yra ir tokių, ką karo laiku dar tik trumpas kelines dėvėjo.

Antra, prikiša man chorą.

Apie chorą irgi nei žodžio ne-
minėjau. Choras čia kaip buvo, taip ir yra. Ir ne tik vienas, bet net ir keli. Bet aš nei apie vieną nieko nesakiau. Ką pasakytū norėjau, tai kad pirmiau ir nuo pat šios parapijos pradžios lietuvių giesmė bažnyčioje pirmą vietą ėmė. Gi dabar ne, o tai yra faktas. Gavėnios laikas, per stacijas lietuvių giesmės vietoje, kelios mergaitės kas žin kokią ten vis „Silly willy“ šukavo. Sakė, kad tai lotynų kalba. Ar lotynų ar kokių kitų, tai man vis tiek pat. Jei galima kitomis kalbomis giedoti, tai delko negalima lietuviškai? Gi per šermenis aiškiai girdėjau, kad vargoninkė angliškai „Face to Face“ giedoj. Jeigu mes turim tiek daug lietuviškų giesmių, tai kuriem galam lietuvių bažnyčioje svetimi „fei-

sai“ reikalingi? Tik apie tai aš ir rašiau.

Jei Vincui Nevuliu visai šita
patinka, labai gerai; aš iš jo to neatimu. Gi tikri lietuviai i tokį darbą kreivai žiuri. Arba, kam kaišioti kun. Stručkų man? Aš pirmas sukirtau jo taktiką ir pirmas velku aikštėn planus dabartinio kunigo. Man visgi nurodo, kad jei prie ano klebono snaudėm, tai prie šio tikrai mirsim. Aš neturiu tikslo nieko šmeižti, o vien gryną faktą nurodyti. Lai pati visuomenė i tai žiuri ir savo žodj taria.

Sugrįžo ir čionai plačiai pagarsėjus Marcelė. Sako, buvusi gyva dangun nuvažiavusi. Bet kadangi vakare šv. Petrą pasie-

kė, šis nusigandęs liepė atgal i Larksville grįžti ir geriau vis-tas ganyti, o dangun po Kalėdų atvažiuoti. Dabar rengiasi patiti ir kitas davatkas rengia vežtis.

Martynas.

F. ŽIVATAS

Parduodu laivakortes ge-
riaušų garlaivių kompanijū i visas dalis svieto. Perku ir parduodu namus, farmas (Real Estate). Inšurinu (apsaugoju) namus nuo ugnies, automobilius nuo ugnies ir atsakomybės nelaimai atsitikus. Ofiso adresas: 1833 NO. MAIN AVE., SCRANTON, PA.

STRAIPSNIS 94.

Taisyklingas Maudymas ir Rėdymas Svarbus.

Kudikius reikia sykį i dieną maudyti
jei gydytojas neįsako kitaip. Rytmetis geriausias laikas (pirn penėjimo), nors galima ir vakare, jei patoga. Kudikio nereikia maudyti bent valandą po penėjimo, neigi tuoj prieš išvežimą oran. Pirm bambos užgijimo reikia tik škepta nubraukti. Paskui maudyti vonioje. Tą vartojant reikia įsilydi karstu vandeniu, o paskui dapioti kiek reikia šalto. Vanduo turi buti tokio šiltumo, kai kunas, apie 98 iki 100 laipsnių Fahrenheit. Patartina vartoti termometrą. Jie nebrangus ir butini griežtumu. O jei negalima, tai motina turi patikrinti vandenį su alkune. Jei vanduo patogiai šiltas kunui, tai gana. Niekados nelieki karsto vandens i voniū kudikiui ten esant, nes yra pavojus nuplškinti jo opia oda. Pirm nūrėdymo, pridabok, kad viskas jau butų prirengta. Abrusai, muilas ir milteliai turi buti po ranka. Muilas turi buti gryniausias, baltas ir be kvėpalų. Labai mažai jo vartoti, ir svarbu pridaboti, kad kudikis butų po maudynei gerai nu-

mazgotas, kad muilo nei trupucio ant odos neliktų. Motinos rankos turi buti švarios, o drapanose nereikia šplūki, kad neįdrėskus kudikio. Maudant, kudikio galva reikia plauti pirmuociausiu. Pridabok, kad muilo nejetų i akis. Svarus rankšluostis aprištas ant akių išvengus to.

Įmuilyk galvą gerai ir numazgok pilnai ir greitai. Po to reikia atdžiai ir lengvai nutrinti visą kunelį su minkšta skepetėle. Po to pilnai numazgok visą odą nuo muilo. Nušluostyk su šiltais minkštais abrusais, netrinant, bet pridiliojant. Jei kudikis atdžiai nesusausimas, tai miltelį labai mažą reikia. Grynas talkumas reikia įdulkinti tik i odos raukšles, po rankomis ir tarpukisky. Muštardo maudynes naudingos del nerviskumo ir nemiegojimo. Taisant, reikia pridėti pilną šaukštą muštardos i šešetą galionų šilto vandeno. Kudikj tonai laikyti reikia dvi ar tris minutes, o išėmus gerai nutrinti ir tuo paguldyti. Šita metodė paprasta tuoj išsaus atgaivinant miegą. Neparartina muštardo maudynei šiltame ore, jei tuo neįsako gydytojas.

Tėmyk Pavojaus Ženkli Nedapenėjimo.

Didžiama tėvų nedapenčių vaikų
neturi nei mažiausios idėjos, kad jie yra aukos pavojingos padeties. Ar jis manot, kad vienas trečdalis mūsų vaikų mokyklose butų nedapenčių i nedasverti jei tėvai tų žinotų? Nedapenėjimas visados veikia paslapčiomis. Visą sistemą galima pakast jei nebus gautino skaitčiaus sotybės maisto, bet tas kasimas eina taip išlėto, kad motinos ne tuoj jį pastebi.

Apsaugok savo vaiką pridiliodana Borden's Eagle Piengą prie jo kasdieninių valgių. Nesenai vestė eksperimentai tarpe mokyklos vaikų parodė, kad Eagle Pienas ypatingai veikia gydant nedapenčius. Skaityk šituos straipsnius kas savaitę ir pasidėk ateičiai.

NY1740 **NO 1047** **NO 771**

DYKAI NAUDINGAS RUBŲ ŠEPETIS AR GRAŽI ŽVAKINYČIA AR GERAS PLAUKU ŠEPETIS DYKAI

už 90 Leibelij už 40 Leibelij už 50 Leibelij

Star ir Magnolia Pieno

Jej išrašysi šio apgarsinimo kuponą ir nuneši jį i arčiausią dovany krautuvę, žemiau nurodytais antrašiais, arba prisiusi mums, tai gausi Paveiksluotą Dovany Katalogą ir ypatingą dovany kortą, kuri skaitysis už 10 leibelij. Bus priimama tik viena tokia korta nuo vieno pirkėjo duodancio 40 ar daugiau leibelij. Bile mūsų Dovany Krautuvę apmokės šita kortų su bile kitais leibeliais nuo šitų blešinių. Jei Tamstos mieste nėra krautuvės apmokėjimui šitų leibelij ir Ypatingos Dovany kortos, tai prisiusk juos i The Borden Company, 44 Hudson Street, New York City, kartu su numeriu dovanos iš Paveiksluoto Dovany Katalogo, ir mes ją prisiusime jums be iškascių.

KUPONAS

Borden's Premium Co., Inc., 44 Hudson Street, N. Y. C. Date: October 24, 1924. Šis kuponas turi buti perkeistas i 15 dienų nuo virš paduotos datos ant Specialės Dovany Kortos. Vardas No.12 Adresas Lith.

ZMONIŲ SVEIKATA

KOKIŲ GYDYTOJŲ ŠAUKTI?

Dr. P. B. Brooks, New Yorko Valstijos Sveikatos Komisionierius per radio davė patarimą, kaip išsirinkti gydytoją. Jis sako, kad beveik kas savaitę Sveikatos Skyrius gauna atsišaukimų nuo žmonių, kurie ieško patarimo kokioje nors ligoje, ir atsakymas yra duodamas, kad neišgaminavus lignonio, negalima duoti patarimo ir kad atsišaukiantis turi kreiptis prie vietinio gydytojo — dažnai tas pats vėl atsišaukia reikalaujamas pagalbos išsirinkti „atsakantį gydytoją.“

„Seimynai, kuriai reikia persikelti į kitą miestą gyventi“, sako Dr. Brooks, „klausimas kokį gydytoją šaukti yra labai svarbus. Sveikata ir gyvastis yra perbrangus turtas pavesti į neatsakančio gydytojo rankas. Nevisuomet lengva išsirinkti gydytoją. Taigi šios kalbos tikslu yra atkreipti dėmesį į nekurios dalykus, kurių pagalba galima tinkamai išsirinkti gydytoją.“

„Pirmas reikalavimas yra, kad gydytojas turėtų leidimą mediciną praktikuoti. Kada New Yorko valstija išduoda gydytojų leidimą, ji užtikrina, kad jis turi reikalingą prisirengimą medicinos moksle ir kad valstijos kvotimus yra išlaikęs.“

„Išsirenkant gydytoją reikia taip atsargiai elgtis, kaip daro šeimininkė pirkdama uogas. Ji paverčia pintinę ir žiuri ar uogos apačioje yra taip pat geros kaip viršūnės. Nelabai senai viena seimyna, prirėkusi gydytojo, pašaukė vieną, kurį jie manė esant gydytoju. Vėliau sužinojo, kad jis yra tikrai chiropraktikas. Reikia žinoti, kad chiropraktikas ne gydytojas. Netik, kad dauguma jų neturi medicinos mokslo, bet yra praleidę tikrai porą savaitių taip vadinamoje „chiropraktikų mokykloje“.“

„Gydytojo, kuris pavartoja sensacijinį apsigarsinimo būdą, reikia vengti. Jei jis galėtų padaryti viską kaip sako, nebūtų reikalo plačiai garsintis. Toki išsitarimai kaip „egzaminuojame veltui“, arba „gražiname pinigais, jei nepatenkina me“ yra žabangais, kad atkreipti mažai numanančių dėmesį. Syki paklausus plačiai išsigsarsinusios patentuotų vaistų įstaigos savininko: „Ar tiesa, kad didesnis dalis užsisakančių vaistų esti mažai numananti žmonės?“ „Tikra tiesa“ jis atsakė. Buvo daug atviros atsakyme, negu yra vaistų garsinime.“

„Negalima spręsti gydytojo gabumo sulig rakandų jo ofise. Reikia saugotis tokio, kuris laikas nuo laiko išranda stebuklingus vaistus. Ir jeigu gydytojas turi puikų automobilį ir laukiamąjį kambarį pilną lignonio, tai dar nėra profesinio sumanumo ženklas.“

„Paprastai gabus gydytojas nesigarsina plačiai, nesigiria savo nuveiktais darbais, ir nemėgsta kalbėti apie lignonius.“

„Kuomet jam pasitaiko paini liga išrišti, jis tyrinėja ją, reikalui esant net kelias dienas. Ir jeigu nežinoma kokia liga tai gali būti, šaukiasi kitų gydytojų pagalbos. Gydytojai, kurie žinomi kaip geriausi gydytojai pasauly, visuomet ligai gerai iširia prieš išreikšiant savo nuomonę.“

„Geras gydytojas turi medikalinę knygyną, nors ir mažą, ir naudojasi juomi. Skaito nors vieną medikalinę žurnalą. Jei galima, lanko medicinos skyrius.“

„Užtikrinimui tų, kurie gyvena užmiesčiuose ir kur yra tik vienas gydytojas, tokiu būdu, neturint pasirinkimo, galima drąsiai pasiduoti jo gydymui. Gal jam ir stoka techniškos tobulybės, bet jis turi sumanumo. Neturėdamas ant ko remtis patarime, jis išmoko pats savim pasitikėti, dažniausiai sunkiausiose aplinkybėse.“

„Jeigu esi po gydytojo globa, ir jauti, kad neini geryn, nereikia tuojaus eiti pas kitą. Nieko nepelnysi kas savaitę gydytojus maijydamas. Naujas gydytojas turės vis nuo pradžios pradėti, taip kad jokios pažangos ligoje nebus.“

„Gale, pasirinkus gydytoją, atminti, kad jis nors ir gydytojas, negali stebuklų daryti. Nereikalauk iš jo negalimų daiktų.“

KODEL REIKIA VANDENIŲ GERTI.

Galvos skaudėjimas ir skilvio nemalimas paprastai yra iš priežasties mažai vandens gėrimo ir šeši stiklai ant dienos yra mažiausiai reikalinga, kad sveikata palaikytų. „Gerk šeši stiklus vandens kasdien“, yra patariama. Tai gydytojo paliepimas ir ne liguoniui, bet sveikam žmogui.

Šis patarimas yra tiek paprastas ir pigus, kad dauguma jo neįvertina. Tiems, kurie yra sveiki ir nori tokiomis likti, užtektinai vandens kasdien gerti yra būtina reikalinga. „Užtektinai“ yra apie šeši stiklai. Ir kodėl, paklausi, reikia tiek daug vandens kasdien gerti?

Yra daug priežasčių. Pirmiausiai vanduo suminkština maistą, kurį valgome, padarydamas jį lengviau suvirinamam ir sugeriamam. Jis taip susimaišo su virintais skystimais, kad jie pasiekia mažiausias maisto daleles. Jis susimaišo su krauju ir palaiko plėvelę drėgnomis. Pagelbsti reguliuoti kuno šilumą, išskirti tydamas ją po įvairias kuno dalis ir nereikalaujama šilumą prakaitu išvaro. Pagaliau, svarbiausias jis tuomi, kad daug prisideda prie išvartymo lauk nereikalingų maisto dalių.

Maistas, kuris esti kune virinamas, kad palaikytų jį šiltu ir pridavus jam tvirtybės dirbti ir judėti, gamina išmatas, taip pat kaip ang-

lys pelenus. Taipgi yra nuolatinis celelių nusidėvėjimas. Ši nudevėta medžiaga pereina į kraują, kuris ją perduoda odai, plaučiams, inkstams ir žarnoms ir tie turi jos nusikratyti. Gėrimas daug vandens pagelbsti tiems organams veikti ir neleidžia sistemai nuodų prisirinkti.

Reikia atminti, kad kiekviena plėvelė ir kiekvienas organas, net dantys, turi vandens. Faktinai, kunas susideda iš dviejų trečdalių vandens ir šią proporciją reikia palaikyti. Kasdien kunas netenka dviejų ir pusės kvortų vandens, ir tas turi būti papildoma, jei norima, kad jis tinkamai savovo darbą dirbtų. Dalis yra maistu papildoma ir nedateklus reikia papildyti geriant vandenį, kuris bus apie šeši stiklai.

Nors taip paprasta ir reikalinga gerti vandenį, vienok yra daug žmonių, kurie užtektinai negeria. Toki žmonės yra pratę mažai gerti ir nors jie kenčia galvos skaudėjimus ir skilvio nemalimus, jie nemano, kad stoka vandens yra viena priežastimi.

Taipgi, jei nesi pratęs gerti šeši stiklus vandens kasdien, pradėk taip daryti tuojaus. Gerk vieną ar du stiklus išryto prieš valgant; patartina šiltą. Tas prireiks skilvį prie darbo. Kitus keturis gerk dienos laiku. Jie prigriebės netik skilvį ir žarnas išplauti, bet akstins kepenis, inkstus ir odą prie sveiko veikimo.

Kartais esti pakeltas klausimas ar patartina gerti vandenį valgant? Nieko nesakoma prieš tokį paprotį, jei nėra valgio burnoj geriant; kitaip yra palinkimas nuplauti valgi su vandeniu taip, kad jis nėra užtektinai sukramtomas.

Į vandens gėrimą reikia žiūrėti kaip į geros sveikatos paprotį — ir reikia pasistengti kasdien išgerti po šeši stiklus.

Kad buti tikru, reikia jus suskaičiuoti.

VALGIS PATRAUKIA SKRUZDES IR TARAKONUS.

Tikriausias budas apsaugojimui namų nuo skruzdžių, tai nepalikti jokio maisto ant lentynų arba kitose vietose, kur jos gali prieiti, sako Jungtinių Valstybių Agrikultūros Departamentas. Skruzdės eina ten, kur randa valgio, ir jei valgis bus laikomas metaliniuose induose arba šaldytuvuose, ir visi trupiniai nuo žemės surankiojami, nuo skruzdžių galima apsaugoti. Piragaitis, duona, cukrus, mėsa, ir kiti valgiai patraukia skruzdes.

Tarakonai neina į vietas, kur jiems nėra maisto, ir jei visi valgiai bus laikomi saugiose vietose, ir trupinių niekur nesiras, tarakonai tokiose vietose neapsigyvens.

F. L. I. S.

Tankiausiai žmogus sulaukia ne to, ko jisai laukė.

Visas pragaras užverstas gerais norais ir gerais sumanymais.

KALENDORIUS!

Kiekvieno žmogaus gyvenime būtina yra reikalingas Kalendaris, kad turėti kaip informaciją: apie šventes, istorinius įvykius ir šiaip gerų pasiskaitymų. Sandara šiais metais kaip tik ir išleido tokį Kalendarį, kuriame telpa daug eilių, informacijų ir šiaip naudingų skaitymų. Kalendaris kainu tik 25c. Tad prisiųsk pašto ženkliais, o Kalendaris Tamsai bus pasiųstas. „Sandaros“ savaitinio laikraščio prenumerata metams Amerikoje \$2.50, Lietuvoje \$3.00. Kas užsirašys „Sandarą“, tas gaus Kalendarį kaip dovaną.

S A N D A R A,

327 E Street, So. Boston, Mass.

Reikalaukit Musų 1925 m. Knygų Katalogo.

DIRVA

Moksl. Literatūros ir Politikos Savaitraštis Išeina Penktadieniai, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams \$2.00

Lietuvon metams \$3.00

Pusei metų pusė kainos.

„DIRVA“

3352 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

„Dirvos“ Agentura Siunčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

V I E N Y B Ė Liaudies Universitetas.

Tas, kuris turi 37 metų „Vienybės“ komplektus, turi namuose turtą, kurio kultūrinė vertė atstoją pagarsėjusią pas amerikonus „Five Foot Book Shelf“ išleistą Harvardo universiteto prof. pagelba.

Ir kiekviename numery „Vienybės“ kultūros turas didėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi doleriai ant metų reikiama truputį daugiau kai centas į dieną. O už juos gausite „Vienybę“ kas antrą dieną ir džiaugsitės kas dieną.

V I E N Y B Ė,

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

T Ė M Y K I T E !

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotas Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išsivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsaksysite, tuo greičiau apsipatinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina \$1.50

Drutame apdare \$2.00

Reikalaujami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

“TEVYNĖS” ADM.,

307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

Biznieriai Garsinkitės „TEVYNEJE“.

DABAR UŽSIRAŠYK

“AMERIKOS LIETUVIŲ”

Amerikos Lietuvis, savaitinis laikraštis ramiai pasiskaitymų, naudingų mokslinių straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninį kalendarį. Užsirašyk dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti Amerikos Lietuvių pardavinėti knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

“AMERIKOS LIETUVIS”

15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE

KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

- Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 100 Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32 10c.
- Daktaras iš Prievartos (Komedija) 20c.
- Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
- Kas iš Kur Pareina? 20c.
- Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai .. 20c.
- Kel onė į šidlavą — pusl. 48 15c.
- Konradas Velenrodas — pusl. 24 15c.
- Kražių Skerdynės ir Jos pasekmės 15c.
- Lietuvių Tautos Klausimas Europos
- Karės Metu pusl. 102 35c.
- Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 .. 40c.
- Nuo Degtinės — pusl. 19 10c.
- Petras Žemaitis — pusl. 69 20c.
- Perspėjimas apie šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
- Ruožiai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 10c.
- SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo aparais 2.00
- Susiprato — pusl. 64 20c.
- Viršminėtas knygeles SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

- Graži Madeliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
- Kunigas Macochas—4-rių aktų tragedija .. 35c.
- Aisopo Pasakos — pusl. 364 \$1.25
- Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
- Paskaitos iš Bijologijos ir Bakterijologijos —pusl. 172 50c.
- Žmogaus Pareigos — pusl. 245 1.00
- Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, chorų, etc.
- Eglė \$10.00
- Penkių Metų Kanklės \$5.00
- Liet. Dainos 50c.
- Birutės arija 30c.
- Pasaka 80c.
- Kanklės 1920 m. \$2.00
- Aras, kvartetatas 40c.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th Street

NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

Jono Butėno Koncertas.

Pereitą sekmadienį, spalio 19 d., Academy of Music salėje, Brooklyne, įvyko vietos lietuvių laukiamas dainininko Jono Butėno koncertas. Abelnai imant šį koncertą reikia skaičiuoti pilnai pavykusių visais žvilgsniais. Apart paties p. Butėno programos išpildyme dalyvavo ir jauna dainininkė p-lė A. E. Salaveičiūtė iš New Britain, Conn., kuri sudainavo M. Petrausko „Tykiai, tykiai nemunelis teka“. Aleksio „Meilė“ ir Arija iš operos „Aida“ — Verdi. Taipgi sudainavo porą dainelių, kuomet publika ją iššaukė. Kai jau nekartą teko pastebėti, kad p-lė Salaveičiūtė turi tvirtą ir gražų soprano balsą — labai gražią medžiagą ir su laiku ji bus gera dainininkė, nors jau ir dabar jos dainavimas dar malonaus įspūdžio.

Pats p. Butėnas dainavime žymia pažangą padaręs ir dabar jo balsas jau daug lankstesnis, malonesnis, negu pirmiau buvo, nors ir seniaus jis gražiai dainuodavo. Todėl jam ir sekėsi šiame koncerte gražiai išpildyti platus ir žymus programos, kurio didelė didžiūna numerių buvo gana sunkūs ir komplikuoti kuriniai, bet kartu gražūs, žavėjanti. Pirmąją dalį programos p. Butėnas pildė lyg ko bijodamas, lyg nedrįsdamas savo tvirtą ir galingą balsą paleisti, bet užtat antroji dalis programos žymiai geriau išpildyta.

Programą sudarė sekami kuriniai: „Mergužėle mano“ — Šimkaus; „Visur tyla“ — Gruodžio; „Di Provenza“, „Per me Giunto“, „Eri Tu“ — Verdi; „Prologas“ iš „Pagliacci“, „Zaza, Piccola Zingara“, „Tu Sola a Me Rimani“ — Leoncavallo; „Temsta dienele“ — Moniusko; „Monologas“ (Andrea Chénier) — Giordano. Taipgi publika griausmingais aplodismentais reikalaujant dar sudainavo keturias dainas, kurios nebuvo programoje pažymėtos. Programas užbaigtas duetu „Skambančios stygos“ — M. Petrausko, kurį išpildė p-lė Salaveičiūtė ir p. Butėnas. Taipgi gražus ir pilnai vykęs žymaus pianisto p. Discardo Stefaneli akomponimentas žymiai prisidėjo prie vykusio programos išpildymo.

Publikos šiame koncerte atsilankė viršaus 500 ypatų ir publikos užsilaukymas tikrai gražus buvo ir tas dar malonaus įspūdžio. Taipgi abelnai imant koncertas pavyko gerai visais žvilgsniais ir tuomi tenka tik pasidžiaugti ir palinkėti, kad visi p. Butėno koncertai gerai pavyktų ir skaitlingai publikos būtų lankomi.

Reporteris.

Koncertas Lietuvos Našlaičių Sušelpimui.

Pereitą šeštadienį, spalio 18 d., Y. W. C. A. svetainėje, Brooklyne, įvyko L. M. G. Draugijos rengtas koncertas Lietuvos našlaičių sušelpimo tikslu. Šitam koncertui artistes parupino gerb. V. F. Jankauskas ir koncerto programos išpildyme dalyvavo sekamos artistės: p-lė May Jakovič — solistė; p-lė Astrik Kavokojan — pianistė; p-lė Elva Evans — solistė; p-lė Simma Strelava — solistė. Šios artistės išpildė vykusiai gražų ir platų programą, kuriuomi publika pasigėrėjo. Ant galo sudainavo kelias lietuviškas daineles vietinios Operetės Choras, p. K. Strumskiu vadovaujant. Nors ir nebuvo visi choristai susirinkę, vienok choras dainavo gerai ir gal but publikai labiausiai patiko Operetės Choro dainavimas. Ant galo pasirodė ant estrados p. Mikolainienė, kuri paaiš-

kino publikai tikslą surengto vakarėlio ir dėkojo jai už skaitlingą atsilankymą ir rėmimą L. M. G. Draugijos. Baigdama savo kalbą perstatė publikai Y. W. C. A. generalę sekretore p-lę Kerr ir dėkojo jai už suteiktą svetainės šiam vakarėliui. Po to Vizų dukrelė Aldona išnešė ant estrados lietuvių vėliavą, kurią padovanotoj vėliavų išdirbėjas p. Struogis, ir ją įteikė Y. W. C. A. generalę sekretorei — p-lei Kerr, kaip atmintį pirmo lietuvių parengimo šioje gražioje svetainėje. P-lė Kerr padėjo už padovanotą šiai įstaigai lietuvių vėliavą. Taipgi p-lė Vizutė sudainavo lietuvišką dainelę.

Publikos buvo susirinkę viršaus poros šimtu, kas yra labai nedaug del didžiulės Brooklyn kolonijos. Bet šitas publikos neskaitlingumas galima patiesinti tuomi, kad šita svetainė lietuviams dar visiškai nežinoma ir joje šis pirmas lietuvių parengimas įvyko. Vienok visgi tikimasi kad liks šiek tiek pelno Lietuvos našlaičių sušelpimui. Abelnai vakarėlis buvo malonus ir įspudingas ir visi jį atsilankę buvo patenkinti.

Dalyvavęs.

Karolis Požėla Laimėjo Ristynes.

Spalio 17 d., Rusų Sporto Klubi, New Yorke, įvyko žymios ristinės, kuriose dalyvavo ir du lietuviai: pp. K. Požėla ir A. Brazauskas. Ritosi trys poros ir lietuviai tikrai pasižymėjo.

Pirmiausiai ritosi p. K. Požėla su p. J. Panzola. Kaip žinome mūsų Pažėla ristikų pasaulyje yra skaitomas vidutinio svarumo pasauliniu šampionu, tačiau pasirodė, kad jam nieko nereikia parnesti ir daug sunkesnį už save ristiką. Kad ir šiose ristynėse jisai ėmėsi su Panzola, kuris sveria 202 svaru, o Požėla sveria tik 185 svarus. Kuomet jiedu pasirodė ant scenos, tai rodos Panzola pagriebs ir sutrins mūsų Požėla, nes toks tarpe jų skirtumas išrodė. Tačiau prasidėjus imtis pasirodė, kad Požėla daug didesnį ir sunkesnį už save vyrą tik ant juoko laiko ir po 30 minučių ėmimosi Požėla parmetė Panzola. Vienok ristinų teisėjas išėjo ant estrados ir paaiškino, kad parmestasis nepasiduoda pirmam parmetimui, todėl sulig amerikoniško įpročio dar kartą jėdū turi eiti ristik per 25 minutes. Todel ristikai be jokio atsilsio vėl susikabino antru kartu ir iškarto jau buvo galima matyti kuris kurį įveiks. Dabar Panzola jau tik laikėsi ir dabojosi, o Požėla jį puolė ir į 23 minutes p. Požėla antru kartu parmetė savo priešą. Pergalėtoji mūsų Požėlai nepasigailėta griausmingų aplodismentų. Ir ištikrųjų p. Požėla vertas to, nes malonu pasigėrėti kuomet jisai imasi. Jo lankstumas, vikrumas ir išsilavinimas imtynėse tiesiog sužavėja kiekvieną atletikos mylėtoją.

Sekama pora buvo lietuvis A. Brazauskas, 204 sv. sunkumo, su rusu Ivan Volkov, 220 sv. sunkumo. Jiedu ritosi paskirtą laiką — 30 minučių ir į tą laiką vienam kito neparmetus ir jokio pergalejimo nebuvo.

Trečia pora buvo rusų šampionas A. Verov, 165 sv. sunkumo, su T. Roka, 180 sv. sunkumo. Jiems pasiėmus 15 minučių Verov išsuko koją Rokui ir daugiau imtis pastarasis jau negalėjo ir nušlubavo nuo scenos. Teisėjas laimėtoju pripažino Verovą. Publikos buvo susirinkę apie porą šimtų ir lietuvių matėsi gana žymus burys. Ristinėms visi patenkinti, ypač kiekvienas gyrė mūsų Požėlą ir juomi džiaugėsi.

Koresp.

Atvyko Svečias Iš Lietuvos. Rugsėjo 17 d. atvyko iš Lietuvos p. Jonas Strazdas ir tą pat dieną atsilankė „Tėvynės“ Redakcijon. Svečias atvyko Amerikon biznio reikalais, kaip „Švyturio“ Bendrovės atstovas ir mano Amerikoje užtrukti keletą mėnesių. Ponas Strazdas pasisakė, kad jo kelionės į Ameriką vyriausiu tikslu yra užmegsti artimesnius ryšius su Amerikos lietuvių knygynais „Švyturio“ išleistų knygų paravinėjimui ir taipgi pirkimui Amerikoje leidžiamų lietuviškų knygų. Jisai ketina aplankyti keletą didesniųjų lietuvių kolonijų. Apie Lietuvą p. Strazdas kalba gerai ir sako, kad su laiku Lietuvoje viskas susitvarkys ir abelnas gyvenimas bus tokis, kad ir Amerikos lietuviai noriai apsigyvens Lietuvoje.

„Dzimdzi-Drimdzi“ Brooklyne.

Artinasi laikas ir neužilgo mes gausime susipažinti su Dzimdzi-Drimdzi vodevilium. Tai pirmutinis vodevilis lietuvių kalboje. Lietuvos artistai gerai suprato mus amerikiečius ir tikimės neapvils su naujienoms. Kaip girdime tai „Dzimdzi-Drimdzi“ vežasi su savim didelį „juokų krepšį“ ir per dvi su virš valandas vargina žmones. Kaip pradeda „Jovala“ maišyti, tai dvi valandas maišo taip, kad žmonėms pradeda nuo juoko žandus skaudėti. Ot beširdžiai! Negaili mūsų darbo žmonių!

Tik nepamirškite 1, 5, 7 ir 8 lapkričio. Tomis dienomis „Dzimdzi-Drimdzi“ vaidins Brooklyne ir tadel nesauskime — apsišarvuokime ir rezervus turėkime! (2 lapkričio įvyks vaidinimas Bayone). Tik nesivėluokite! Praneša, kad artistai punktualūs. Brooklyniečiams žada ir „Munšaino“ duot paragauti.

Vaidinimai atsibus š. P. M. Apreiškim salėje, 259 N. 5-th St., Brooklyn, N. Y. Nepraleiskime progos susipažinti su Lietuvos Valstybinio Dramos Teatro artistais ir jų vaidinimais. Yra proga mums pasimokinti. Artistai padainuoja daug gražių dainelių. Ypatingai žavėja visus dainas: „Leiskit į Tėvynę“ ir „Drimdzi-Drimdzi“. Be to yra ir dainų dainuojama kanklėmis pritariant. Sunku aprašyti jų programą, nes tai tikras „Jovalas“.

Rep.

Atsilankė „Tėvynės“ Redakcijoje.

Spalio 18 d. atsilankė „Tėvynės“ Redakcijon SLA. darbuotoja ir „Am. Lietuvio“ Adm. raštininkė p-lė J. Rukpalytė iš Worcester, Mass. Atvydama New Yorkan biznio reikalais, tad prie progos aplankė ir savo organizacijos įstaigą.

Ivairios New Yorko Žinios.

Sekamiems rinkimams užsiregistravusių piliečių viršaus 10,000 neišlaikė literatinių kvotimų ir tadel negalės balsuoti. Mat sulig naujo įstatymo, kiekvienas pradedantis balsuoti pilietis turi išlaikyti tam tikrus literatinius kvotimus anglų kalboje ir šiemet naujų balsuotojų net 10,000 negavo teisės balsuoti delei nemokėjimo užtektinai rašyti ir skaityti anglų kalboje arba nežinojimo pamatinių dalykų rinkimuose, kuriuos turi žinoti kiekvienas balsuotojas.

New Yorko miesto 1925 metams biudžetas, kurį jau patiekė atatinamos įstaigos siekia 400 mil. dolerių. Naujam biudžetui numatoma padauginti mas New Yorko policijos 1,000 policistų.

New Yorko miesto majoras John Hyland griežtai smerkia Valstijos Susisiekimo Ko-

misiją, kuri valdo ir New Yorko miesto susisiekimo įmones. Majoras tiesiog kaltina tris komisijos narius apleidime tiesioginių pareigų, piktdarystėse ir konspiracijose.

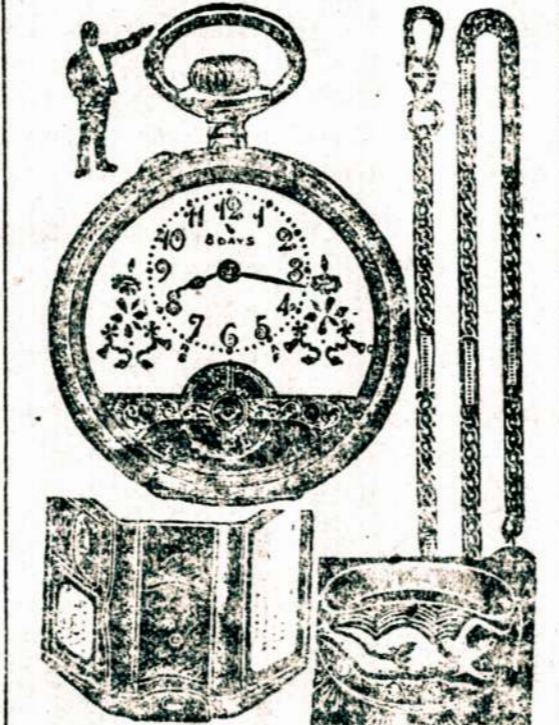
Tula ponia Kamaka apskundė savo vyrą, reikalaujama galutinai atskyrimo. Bet įdomus tas faktas, kad skundėja kaltina savo motiną, kaip gyvenančią su jos vyru. Motina prisipažino prie kaltės, nors jau ir yra baltaplaukė senutė. Vienok teismas rezervavo nuosprendį.

DIDELIS BALIUS

Didelį balių rengia SLA. 266 kuopa Subatoj, 25 d. spalio, Linden Grove Sokų Salėj, Castle Shannon, Pa. Pradžią 7 val. vakare. Gerbiamieji lietuviai ir lietuvaitės. Kviečiame visus ir visas atsilankyti į šį linksmą balių, nes bus labai gera orkestra, kuri gros visokių šokių. Bus saldžių gėrimų ir gardžių užkandžių. Įjanga vyrams 50c., moterims ir merginoms 25c. Kviečia Komitetas.

Bell Phone: Oregon 0863-J. Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. L-I-E-T-U-V-I-S DAKTARAS (gydo ligas) IR CHIRURGAS (daro operacijas). OFISA VALANDAS: Nuo 9 iki 11 A. M. Nuo 2 iki 4 P. M. Nuo 7 iki 8 P. M. Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

STEBUKLINGAS 8-NUO DIENU LAIKRODELIS.

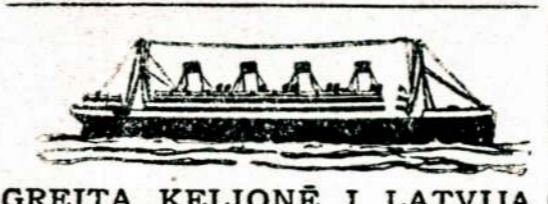
Jeigu mokėtumėt mums \$25.00 už laikrodėlį, negautumėt geresnį laikrodėlį už šitą. Yra tai 8-dieninis, kurį reikia užsukti tik sykį į 8 dienas. Turi gražius nikelio-sidabro lukštus su gerais 7 akmenų viduriais, gerai rodo laiką ir gvarantuotas ant 20 metų. Vertas užsimerkimas \$15.00, bet mes parduodame tik per trumpą laiką už fabriko prekę už \$7.65. Prie laikrodėlio duodame DYKAI gražų nikelio lencuogėlį, labai gerą skuring mašnelę su kalendoriu ir vieta del bumaškų, taipgi gražų aukso-filled žiedą su dailia figūra ir gražiu akmeniu. Siųskite tik 25c. del apmokėjimo pašto, o \$7.65 užmokėsite kada aplaiksyste daiktus namie. Užtikrinam kožnam užganėdinimą arba grąžinam pinigumus. Jeigu prisiųsite visus pinigus su orderiu, tai dar prie to pridėsimė gerą saftę BRITVA. Orderiuokite šiandien kol prekę pigi. ADRESUOKITE: PRACTICAL SALES COMPANY, 1219 North Irving Ave., Dept. 180, CHICAGO, ILL.

DAKTARAI SAKO, KAD NUO DIDELO ĮTEPIMO BIZNYJE, DARBE IR RUPESTYJE APSIREISKIA DAUG LIŲ.

Medicinos mokslas dabar turi gyduole, kuri pagelbsti labai puikiai tokioose atsitikimuose. Jei jus migas nėra geras ir atšviežinatės ir jus jaučiatės nervingu ir nuilsusiu rytmečiais, tik nueikite į aptieką ir gaudit naują gyduole, Nuga-Tone. Ji padarys daugiau negu nustebs jus, kaip greitai ji padaro savo darbą. Nuga-Tone suteikia atšviežinantį miegą, stiprius nuolatinus nervus, gerą apetitą, puikų virškinimą, reguliarį ėjimą lauk ir daug entuziazmo, pep vikrumo. Ta nauja gyduole, Nuga-Tone veikia puikiai nuo nevirškinimo, vidurių užkietėjimo ir tt. Jei jus kenčiate nuo bet vienos iš tų bėdų, tas priguliuo jus pačių, kad ėmus Nuga-Tone bandymui, kaip kad daro tukstantai kitų kas mėnuo. Išdirbėjai Nuga-Tone žino labai gerai, kad ji pagelbės tokiose atsitikimuose ir jie yra privertę visus aptiekorius, kad davus garantiją ir sugrąžinus jus pinigus, jei nepagelbsti. Yra labai maloni vartojimui ir jus gausite visam mėnesiui gyduolių apie už \$1. Rekomenduojama, garantuojama ir parduodama visų gerų aptiekorių.

Skausmai, mėšlungis, neuralgija ir reumatiškas gūlimai negali pasirodyti, kur tokioose atsitikimuose yra vartojamas SEVERA'S GOTHARDOL. Geras linimentas nuo sustingusių sanarių ir raumenų traukulių ir visokių kitokių skausmų. Gauk bonkute šiandien. Kaina 50 ir 60 centai. Gaunami bent aptiekoje. W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

GREITA KELIONĖ Į LATVIJĄ WHITE STAR GREICIAUSIA KELIONĖ Į LIETUVĄ. N. Y., Cherbouga, Southamptoną: Išplaukimai kas Subata. Mūžiniški laivai Majestic, Olympic, Home-ric. Greitas susisiekimas su Baltijos uostais. AMERICAN LINE WHITE STAR LINE N. Y., Plymouth, Southamptoną Cherbouga ir Hamburga: Reguliariški išplaukimai. Puikūs dideli, greiti laivai. Greitas susisiekimas su Baltijos uostais. RED STAR LINE N. Y., Plymouth, Cherbouga ir Antverpa: Patogūs išplaukimai. LAPLAND ir ZEELAND. Uždaryti, privatiški kambariai. Geras maistas ir visoki smagumai. Kreipkitės prie vietinio agento arba PASSENGER DEPARTMENT, No. 1 Broadway, New York, N. Y.

Paieškojimas

Paieškau savo vyro Mateušo Bučinsko ir dviejų sūnų, Vladislavo ir Petro, kurių pirmas sunus gyvena 137 24-th St., Brooklyn, N. Y., o likusieji New Yorke. Tas buvo žinoma man iki pradžiai karo, 1914 m., o nuo pradžios karo jokių žinių apie juos neturiu. Atsišaukite patys arba žinantieji apie juos praneškite sekamu adresu: ZOFIJA BUČINSKIENE, Marijos g-vė No. 32, Panevėžys, LITHUANIA.

UŽSISAKYKIT IR SKAITYKIT LIETUVIŲ BURTININKŲ LAIKRAŠTĮ

BURTININKAS „BURTININKA“ telpa: Burtininkų monai; Juokai; Planetos; Burtiniai laimės; Įvairios paslaptys, ir daugiau. „Burtininko“ kaina metams \$1.00. Siųsdami prenumeratas adresuokite: LIET. ŠVIET. KNYGYNAS, 3106 So. Halsted St., Chicago, Ill. Dept. 6.

Ar Manote Važiuoti Namuosna Ant Kalėdų? SPECIALE DIDELE KALĖDŲ EKSKURSIJA Rengia mūsų Linija po užveizda savo ločno atstovo Laivų „ESTONIA“ 3 Gruodžio 1924 11 val. ryto Nuvažiuosit stačiai į Baltijos Jurių Portą kur persėsit ir be vargo vandeniui už kelioikos valandų į Klaipėdą atvyksit Parankiausia Linija į Klaipėdą Visu Keliu Vandeniui KITI IŠPLAUKIMAI: Laivas „Lituanija“ 12 Lap. Kitoms žinioms ir prekėms kreipkitės prie mūsų paskirtų agentų BALTIC AMERICA LINE 9 Broadway, New York

Gudrus Teisėjas Išgelbėjo Seimyną.

Namų svininkas užganėdintas Visi linksmi!

Tula lenkų seimyna New Yorke neseniai buvo pašaukta į teismą, kuriame ėjo byla delei jos išvarmy iš namų. Principaliais liudininkais buvo keli kaimynai, kurie skundėsi, kad jie nuolat yra erzunami verkiųjų kudičių šitos lenkiškos seimynos apartamente. Kaimynai tikrino, kad jie negali net nakintis miegoti delei to kudičių verkmo ir tadel prašė namų svininko išvartiti šią lenkų seimyną iš tų namų.

Teisėjas išklausė verkiųjų kudičių motinos pasiteisinimo, kad ji negalinti verkiųjų vaikų nutildinti, nes jie verkia kankinami mėšlungio, paeinančio nuo vidurių dieglio ir užkietėjimo ir ji nežinanti kaip jiems pagelbėti. Išmintingas teisėjas įsakė jai tuojaus nueiti į aptieką, nusipirkti už 35c. bonką BAMBINO ir jo duoti kudičiams, kuomet tik užeis tie skausmingi simptomai. Teisėjas bylą sulaukė 10 dienų, o motina padarė viską kaip buvo įsakta. Dabar kudičiai nakintis jau neverkia, kaimynai yra užganėdinti, namų svininkas ištraukė bylą ir visi sau linksmai gyvena.

BAMBINO yra kudičių geriausiu draugu. Kudičiai mėgsta jį! Jie net prašo daugiau!

(Paskelbimas)

Merginos — Jusų Rupesčiai Užsibaigė!

Buvo laikai, kuomet niekas nežinojo kas yra pleiskanai ir kaip nuo jų atsikratyti. Šiandien yra visiška pagalba dalyku užkaiyti savo plaukus ir galvos odą švarioje ir sveikoje padėtyje. Ruffles Ištepant galvą kas vakaras einant gulėti per savaitę ar dešimtį dienų, sunaikina pleiskaną ir paragina juos plaukų augimą. Po to nusidokite Ruffles tik retkarčiais sulig reikalo ir daugiau neturėsite jokių nemalonių su pleiskanoma. Bontka 50c. aptiekose, arba už 75c. prietaisuiame stačiai iš dirbtva. F. A. D. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

“VILNIS” LIETUVIŲ DARBININKŲ DU-SYK SAVAITINIS LAIKRASTIS, 8 PUSLAPIU. Išėina Utarninkais ir Pėtnyčiomis. VILNIS turi savo korespondentus LIETUVOJ IR RUSIJOJ, suteikia teisingas žinias iš Amerikos ir viso pasaulio nuotikių. Vieną numerį pažūrėjimui siunčiame veltui. VILNIES prenumeratas kaina Amerikoje: metams \$3.00; pusei metų \$1.75; Chicagoj ir užrubežyj, metams \$3.50; pusei metų \$2.00. VILNIS, 3116 So. Halsted St., Chicago, Illinois.

VARPAS SAVAITINIS VISUOMENĖS, POLITIKOS, LITERATūros IR MOKSLO LAIKRASTIS, EINA KAS SEŠTADIENIS. Kaina metams Jung. Valstybėse \$2.00 Pusei metų 1.00 Užsieny ir Lietuvoj metams 3.00 Pusei metų 1.50 „Varpas“ yra laisvos ir pažangiosios minties laikraštis, teisingai nušviečia pasaulinį ir ypatingai Amerikos politiką, paduoda daug žinių iš Lietuvos ir tvirtai stovi už nepriklausomos, laisvos ir demokratinios Lietuvos ir Lietuvos lyties reikalus. Jei nori gerų ir teisingų žinių, užsirašyk „Varpą“. Siųsk pinigus šituo adresu: „V A R P A S“, 3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telegrafinės Pini-gų Perlaidos 50 Centu NAUJENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntimo sistemą, kad suteiktus Amerikiečiams galimybes pasiųsti pinigų savo giminiams Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJENOS pasiunčia už 50 centų. PINIGAI NUEINA LIETUVON Į 3 AR 4 DIENAS. Sulig greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių išmokėt kam reikia grąžinami siuntėjui. Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos: 100 litų \$11.25 400 litų \$42.50 700 litų \$73.25 200 litų 21.50 500 litų 52.75 800 litų 83.50 300 litų 32.00 600 litų 63.00 900 litų 93.75 Money orderius reikia pirkti ant vardo: Naujienos, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois.